

JAARPLAN 2006

**RAAD VOOR
RECHTSBIJSTAND ARNHEM**

JAARPLAN 2006

RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND ARNHEM

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1. Inleiding	3
2. Ontwikkelingen in het stelsel van de gefinancierde rechtsbijstand	4
2.1 Wijziging stelsel gesubsidieerde rechtsbijstand	4
2.2 Mediation	7
2.3 Rechtsbijstandverlening aan asielzoekers	11
2.4 Bedrijfsvoering	14
2.5 Kwaliteitsborging	17
2.6 Wet- en Regelgeving	20
2.7 Speciale voorzieningen	22
2.7.1 Monitor Gesubsidieerde Rechtsbijstand en overig onderzoek	22
2.7.2 Versterken aanbod advocatuur	24
2.7.3 Tolken	25
3. Ontwikkelingen ressort Arnhem	26
3.1 Activiteiten Raad voor Rechtsbijstand Arnhem 2006	26
3.2 Bijzondere activiteiten	30
3.3 Ontwikkeling betreffende het aantal toevoegingen	31
4. Begroting en Toelichting	35
4.1 Begroting 2006 in cijfers	36
Bijlagen	37
Bijlage 1, Samenstelling Raad voor Rechtsbijstand Arnhem per 1 januari 2006	38
Bijlage 2, Inschrijvingsvoorwaarden 2006	39
Bijlage 3, Lijst met gehanteerde afkortingen	51

1. Inleiding

Naar verwachting zal in 2006 een aantal ontwikkelingen plaatsvinden die voor het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand gevolgen kan hebben. Ook de positie en taken van de raden voor rechtsbijstand kunnen hierdoor worden beïnvloed.

Wij noemen hier de drie belangrijkste ontwikkelingen.

Na het verschijnen van het rapport "Toegang tot Recht" van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling is de discussie over de toegang opnieuw op gang gekomen. Ook van de zijde van de raden wordt volop aan deze discussie deelgenomen. Afhankelijk van de politieke besluitvorming over het advies zullen de raden in 2006 hun beleid nader moeten bepalen. Het gaat daarbij om onderwerpen als de toegankelijkheid van het loket, de samenwerking met ketenpartners, mogelijke vraaguitval bij bepaalde bevolkingsgroepen (allochtonen) en alternatieve vormen van geschillenbeslechting.

Mede naar aanleiding van het RMO - rapport, maar ook vanuit andere overwegingen zal in 2006 nader onderzoek plaatsvinden over mogelijke alternatieve wijzen van financiering van rechtsbijstand. Hoewel de raden gelet op het huidige functioneren van het stelsel geen onmiddellijke aanleiding zien voor een dergelijk onderzoek, zullen zij de discussie hierover niet uit de weg gaan en zeker bereid zijn ten volle te participeren in een dergelijk onderzoek.

De resultaten van de commissie Van Wijnen over de positie van de advocatuur zullen begin 2006 bekend zijn. In vervolg hierop zullen de raden hun standpunt moeten bepalen. Hierbij zal het zeker gaan om kwesties als de verdere ontwikkeling van het kwaliteitsbeleid en inschrijvingsvoorwaarden. De Orde zal als organisatie van professionals zelf de verdere ontwikkeling van kwaliteitszorg ter hand moeten nemen. Recente initiatieven binnen de kring van huisartsen kunnen hier als voorbeeld en inspiratie dienen. Indien de Orde niet in staat zal blijken te zijn op eigen kracht vorm en inhoud te geven aan de noodzakelijke uitbouw van het kwaliteitszorgsysteem naar een professioneel niveau, dan zullen de raden daartoe het initiatief nemen.

Een derde belangrijke ontwikkeling in 2006 is de discussie over de positie van de ZBO's. Als gevolg van het kabinetsstandpunt zal in 2006 onderzoek plaatsvinden naar de positie van ZBO's met een regelgebonden uitvoering. De raden vallen in deze categorie. Van de kant van raden zal in alle openheid aan dit onderzoek worden meegewerkt. Een dergelijke vorm van intensieve observatie kan een nuttige bijdrage leveren aan de kwaliteit van het functioneren van de raden en nader inzicht bieden in de toegevoegde waarde die de raden leveren.

Deze ontwikkelingen overziend kunnen we concluderen dat het in 2006 vooral om twee hoofdthema's zal gaan. Deze kunnen worden aangeduid met de werking van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand enerzijds en de kwaliteit van het functioneren van de raden anderzijds. Vanzelfsprekend bestaat tussen deze thema's een nauwe samenhang. De werking van het stelsel raakt volledig de wettelijke verantwoordelijkheid van de raden. Over het eigen functioneren willen de raden gedachten ontwikkelen in termen van "good governance". Voortgaand op de inzet die de raden hebben getoond bij de stelselwijziging in de jaren 2004 en 2005 zullen zij zich ook op deze genoemde terreinen in 2006 actief opstellen. Dit zal in de loop van 2006 blijken uit nadere standpuntbepaling en planontwikkeling.

2.Ontwikkelingen in het stelsel van de gefinancierde rechtsbijstand

2.1 WIJZIGING STELSEL GESUBSIDIEERDE RECHTSBIJSTAND

Inleiding

In dit jaarplan worden de voorgenomen activiteiten die erop gericht zijn om de wijziging in het stelsel van de gesubsidieerde rechtsbijstand verder te realiseren en af te ronden, belicht. Nadat vanaf juni 2004 de eerste loketten hun deuren hebben geopend, zijn met succes de overige loketten van start gegaan. In september is de eerste fase van de stelselherziening, 'de uitrol van de loketten', feitelijk afgerond. In juli 2005 heeft ook het eerste advocatenkantoor vanuit het Bureau Rechtshulp zijn doorstart gemaakt. Vóór 1 januari 2006 zal ook de tweede fase, 'de transitie', kunnen worden afgesloten.

In 2006 zal de nadruk dan ook vooral komen te liggen op een 'fine tuning' van het functioneren van het Juridisch Loket en de overgang van projectperiode naar een volledige zelfstandig geprofessionaliseerde functionerende loketorganisatie die gefinancierd wordt op basis van beschikbaarheid, output en kwaliteitseisen gerelateerd aan de publieke functie. Na een lange voorbereiding is medio 2004 een start gemaakt met de implementatie van de wijzigingsvoorstellen. De afronding van de stelselherziening wordt gedurende dit jaarplan gerealiseerd.

Algemeen

De Stichting het Juridisch Loket is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van de eigen organisatie binnen de kaders van het rapport 'Raamwerk vorming Juridisch Loket' en de kaderbrief Juridisch Loket van de gezamenlijke raden voor rechtsbijstand.

In de fase van de 'fine tuning' in 2006 worden alle uitgangspunten van het raamwerk door de raden afgestemd met de Stichting het Juridisch Loket. Gezamenlijk zal worden vastgesteld wat overeenkomstig dit rapport afdoende geregeld is, welke zaken nog verder uitgewerkt dienen te worden dan wel welke zaken in afwijking van het rapport zijn of worden ingevuld. De kwaliteit van de dienstverlening is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Op basis van het rapport 'Bewijzen van goede dienstverlening' van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid wordt hier mede invulling aan gegeven. Hierbij moet worden opgemerkt dat het rechtsbijstanddomein binnen Justitie overigens niet wordt beheerst door overbodig veel regelgeving die een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering in de weg staat.

De raden ontbinden de Centrale Projectorganisatie (CPO) per 1 januari 2006. De aansturing van de loketorganisatie zal namens de gezamenlijke raden door de portefeuillehouder (Raad 's Hertogenbosch) plaatsvinden. De relatie van de afzonderlijke raden met de Stichting het Juridisch loket richt zich vooral op de afstemming van de zich aandienende vraag en de beschikbaarheid van intern en extern aanbod alsmede op de kwaliteit van het aanbod. Via deze afstemming hebben de afzonderlijke raden binnen de centrale kaders invloed op de plaats waar en de wijze waarop het loket zijn diensten aanbiedt en afhandelt. Met de landelijke beleidsvoornemens worden de deelbegrotingen door de Raad van Bestuur van het Juridisch Loket verwerkt tot een totaalbegroting die goedkeuring behoeft van de Raad van Toezicht en vervolgens van de gezamenlijke raden.

De stabilisering en ontwikkeling van de 30 juridisch loketten wordt in 2006 gecontinueerd. Eerst in 2007 wordt uit het oogpunt van 'checks and balances' gezien of productie, kwaliteit, bereikbaarheid, bedrijfsvoering en spreiding in evenwicht zijn en blijven.

De raden zullen aan het ministerie van Justitie tijdig rapporteren indien afwijkingen ten opzichte van het raamwerk optreden.

Mediation

Verwijzing naar mediation heeft in 2005 een belangrijke stimulans in het rechtsbestel gekregen met de implementatie van de verwijzingsvoorziening mediation in het Juridisch Loket. Zie hiervoor onder het hoofdstuk mediation.

Verwijzingen

De verwijzingen naar de advocatuur en mediators door het Juridisch Loket vinden vanaf de start plaats middels de door de raden afgesloten verwijzingsarrangementen met gecertificeerde rechtsbijstandverleners en mediators. Uit onderzoek blijkt dat alle partijen, te weten de loketmedewerker, de advocaat maar vooral de rechtszoekende deze voorziening als uiterst klantgericht ervaren. De digitale relatie tussen de werkprocessen van de raden en het Juridisch Loket wordt het komend jaar verder ontwikkeld. De juridisch loketorganisatie dient de raden direct op de hoogte te stellen indien zich knelpunten met betrekking tot de omvang van het aanbod, de tijdige beschikbaarheid en/of kwaliteit van de rechtsbijstandverlening voordoen. Eveneens wordt in afstemming met het Juridisch Loket in 2006 de verwijzing naar niet juridische organisaties in beeld gebracht en op kwaliteit getoetst. Met verwijzingsorganisaties waar proportioneel naar wordt verwezen, wordt getracht ook tot een verwijzingsarrangement te komen; waarbij sprake zal zijn van een warme overdracht.

Consumentenloket

De raden zijn in samenspraak met het ministerie van Justitie besprekingen gestart met het ministerie van Economische Zaken over het op te richten informatieloket van de diverse consumentenautoriteiten.

De raden pleiten ervoor om het consumentenloket als onderdeel van het juridisch loket op te nemen. Voor de burger is het inzichtelijker waar deze snel en effectief terecht kan. Deze visie past in de visie van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling in het advies over de toegang tot het recht. Bovendien is versnippering van de rechtsgebieden over verschillende frontoffice organisaties ondoelmatig en niet efficiënt.

In het Juridisch Loket worden thans al een proportioneel aantal consumentenzaken behandeld. De expertise ten aanzien van de wijze waarop geschillen op een snelle en eenvoudige wijze kunnen worden opgelost, is hier al aanwezig

Samenwerking ketenpartners

Voor de kwaliteit van de dienstverlening is samenwerking met ketenpartners een belangrijk item. De raden hechten veel waarde aan de totstandkoming van deze samenwerking nu het Juridisch Loket de opbouwfase voorbij is. In de opbouwfase zijn al positieve samenwerkingsverbanden met sociaal raadslieden en andere ketenpartners tot stand gekomen. In 2006 wordt er op aangestuurd dat hiervoor een programma komt dat structureel wordt uitgevoerd door de loketorganisatie.

De raden zullen er bij het Kabinet op aan blijven dringen dat bij de verschillende departementen deze samenwerking wordt ondersteund zoals dat thans al gebeurt met betrekking tot het informatieloket over consumentenangelegenheden. Voorkomen dient te worden dat een woud van overheidsinformatieloketten met een grote overlap van functies gaat ontstaan. Dat is niet alleen ondoelmatig omgaan met overheidsgelden maar voor de burger wordt het ondoorzichtig bij wie en waarvoor hij terecht kan. Onvoldoende gebruik van regelingen en voorzieningen komt nog voor bij grote groepen burgers die daar het meeste op aangewezen zijn.

Publiciteit

Bij de opzet van het Juridisch Loket is door de raden specifiek aandacht besteed aan marketingactiviteiten door de loketorganisatie. Uitgangspunt daarbij was dat de bekendheid met de organisatie bij Wrb-gerechtigden proportioneel dient te zijn. Een cascade van problemen is te voorkomen wanneer in een vroegtijdig stadium snel en eenvoudig, juiste informatie en advies kan worden ingewonnen. Nu de implementatie van de 30 juridisch loketten en de transitie van de Bureaus Rechtshulp worden afgerond, wordt meer aandacht besteed aan de bekendmaking van het Juridisch Loket bij het publiek en de imago-versterking daarvan. Het spreekt voor zich dat de raden middels internettoepassingen ook aandacht zullen besteden aan het op een rechtstreekse manier informeren van de burger, en wel zodanig dat deze in eerste instantie wordt geprikkeld om zelf initiatief te nemen en oplossingen te zoeken.

De raden willen met het ministerie van Justitie, ondanks de terughoudendheid van deze, de mogelijkheid van een publieke (Postbus 51) campagne nog eens bezien, mede in relatie met de mogelijkheid dat het informatieloket vanuit het ministerie van Economische Zaken wordt ondergebracht in het Juridisch Loket. Daarin kan dan ook het product mediation als alternatieve mogelijkheid van geschillenbeslechting meeliften. Dat laat overigens onverlet dat via diverse lokale initiatieven ook goede resultaten te boeken zijn. Door de loketorganisatie wordt hiervoor een plan van aanpak ontwikkeld. De raden gaan in 2006 monitoren in welke mate bij de Wrb-gerechtigden bekendheid is met het bestaan en de functies van het Juridisch Loket.

Wet- en regelgeving

Verwacht wordt dat in 2006 de aanpassing van de Wrb in werking treedt. De relatie van het Juridisch Loket met de raden krijgt dan een wettelijke basis waarin onder meer het sturingsmechanisme van de raden is geregeld.

In de uitvoering krijgt de lichte adviestoevoeging dan ook een wettelijke basis. Hiervoor komen, afhankelijk van de inkomsten van de rechtszoekende, twee tarieven. De verlengd spreekuurvoorziening komt geheel te vervallen. In overleg met het Juridisch Loket zullen de raden hiervoor een efficiënt digitaal werkproces gaan inrichten.

Signaleringsfunctie

Verwacht wordt dat vanuit de loketorganisatie in 2006 signaleringen gaan plaats vinden. Deze functie is expliciet opgenomen in het raamwerk en is bedoeld om steeds herhalende zaken op grond van onvolkomenheden in wet- en regelgeving dan wel in het functioneren van organisaties in positieve richting gewijzigd te krijgen. De beschikbaarheid van een snelwerkende signaalfunctie in het registratiesysteem is hiervoor van belang.

De raden zullen er op toe zien dat hieromtrent beleid wordt ontwikkeld en uitvoering wordt gegeven. In het geval van de integratie van het consumentenloket in de loketorganisatie zal deze functie nog nader moeten worden geprofessionaliseerd en ondersteund.

Informatievoorziening

Een tijdige, adequate en betrouwbare informatievoorziening is voor de ontwikkeling van het stelsel van groot belang. Na de introductie van de Wrb in 1994 heeft het stelsel op dit punt grote vooruitgang geboekt. Het spreekt voor zich dat de raden deze winst met de introductie van het Juridisch Loket willen houden en nog verder vergroten.

De raden zullen in de toekomst erop toezien dat de transparantie van verwijzingen en een effectieve en toegankelijke registratie verder wordt ontwikkeld.

2.2. *MEDIATION*

Algemeen

Vanaf 1 april 2005 passen de raden voor rechtsbijstand een tweetal beleidsregels toe. De beleidsregel stimuleringsbijdrage ten behoeve van partijen die zijn verwezen door de rechter naar een mediator, alsmede de beleidsregel voor de zogenaamde mediationtoevoeging. Beide beleidsregels vinden voor het jaar 2006 nadere uitwerking.

Vraag

De ingangen naar een mediator zijn divers: rechtstreeks uit de 'markt'; via de verwijzingsvoorziening het Juridisch Loket; via de verwijzingsvoorziening gerechten. Waar de samenleving met name nog bekend is met een geschillenbeslechtingmethode van een gerechtelijke procedure, zal mediation als een andere wijze om een geschil op te lossen nog moeten worden ingebed. Zonder sturende instrumenten zal mediation dan ook pas echt van de grond komen wanneer deze methode voor het oplossen van een geschil in de samenleving meer gemeengoed is. En dat is iets van de lange adem.

De raden - en in het verlengde daarvan het Juridisch Loket - zullen uiteraard het gebruik van bemiddeling actief bevorderen. Het onderzoeksrapport van het WODC geeft aan dat daarvoor een aantal basisvoorwaarden noodzakelijk is, waaronder draagvlak en een krachtig flankerend beleid. Zonder dat is het niet aannemelijk dat bemiddeling "vanzelf" een grote vlucht zal nemen. De raden zullen dit draagvlak en het flankerend beleid bevorderen, gebruik makend van de onderzoeksgegevens.

In 2006:

- zijn de loketten volledig operatief, inclusief mediationfunctionarissen (dit is al in september/oktober 2005 het geval)
- zal het Juridisch Loket mediation structureel onder de aandacht brengen van de rechtzoekende (individueel) en de wederpartij actief benaderen
- zullen de raden/ het Juridisch Loket mediation nader onder de aandacht van verwijzers en rechtzoekenden brengen door middel van diverse publicaties
- zal de website van de raden en (gelinkt) het Juridisch Loket mediation stimuleren als een alternatieve vorm van geschillenbeslechting

Aanbod

Het aanbod van gecertificeerde mediators die bij de raden zijn ingeschreven, voldoet kwantitatief gelet op de vraag naar een mediator in het algemeen.

Een nadere beschouwing laat echter knelpunten zien:

- de inschrijving van gecertificeerde mediators bij de raden geschiedt veelal pas bij de uitrol van de gerechten. De mediators zijn zich onvoldoende bewust (of kiezen daarvoor niet bewust?) van de mogelijkheid om mediationtoevoegingen vanuit de markt aan te vragen, dan wel via verwijzingen vanuit het Juridisch Loket
- er is onvoldoende aanbod van gecertificeerde mediators in combinatie met de affiniteitsgebieden. Dit laatste zal zich ook nog voordoen indien alle gecertificeerde mediators zich inschrijven
- Een ander knelpunt doet zich voor ten aanzien van de NMI-certificering. De raden hebben ten behoeve van de rechtzoekenden van het Juridisch Loket zogenaamde verwijsarrangementen met advocaten afgesloten. Indien deze advocaat tevens mediator is, zij het niet NMI-gecertificeerd (bijv. Vfas) dan kan het Loket geen verwijzing naar die mediator(-advocaat) doen uitgaan. Dit bevordert in ieder geval niet de

duidelijkheid en het begrip. Kortom de inschrijving van alleen NMI-gecertificeerde mediators zal nader bezien moeten worden (zie ook regelgeving). Om uniformiteit in de voorwaarden te behouden, zal dit laatste in overleg met de Rechterlijke Macht dienen te geschieden.

In 2006 zullen de raden:

- mediators blijven inlichten over het belang van inschrijving bij de raden; het wachten op de uitrol van de doorverwijzingsvoorziening bij de gerechten is daarvoor niet noodzakelijk
- het DNV-certificaat Mediator, anders dan bij het NMI, bevorderen
- affiniteit is gewenst (voor zover voorhanden) maar niet bepalend voor verwijzing naar een mediator.

Aan de jaarlijkse evaluatie van de mediators, onderdeel van de inschrijvingsvoorwaarden, zal in overleg met de Rechterlijke Macht in 2006 verder vervolg worden gegeven. De evaluatie zal aan de hand van objectieve criteria toetsbaar dienen te zijn. Naar verwachting zal eerst eind 2006 - begin 2007 met de uitvoering van de evaluatie een start worden gemaakt.

In 2006:

- nadere vaststelling evaluatiecriteria

het Juridisch Loket

Binnen een periode van maximaal vijf jaar (leerfase) dient mediation een normaal onderdeel van de loketwerkzaamheden te zijn, waardoor de specifieke aandachtsfunctie van mediationfunctionaris vervalt. Vooralnog wordt voor deze leerfase in het jaar 2006 uitgegaan van 0,6 fte per loket, deels separaat aan het loket bekostigd uit het toe te kennen budget voor mediation, deels (€0,4 miljoen) te bekostigen door de gezamenlijke raden voor rechtsbijstand. Aan landelijke coördinatie bij het Juridisch Loket wordt 1 fte staf, met 0,5 fte administratieve ondersteuning ingezet. De inzet voor de landelijke coördinatie en invoeren monitor is voor de raden op 0,8 fte begroot.

De opleidingskosten ten behoeve van de mediationfunctionarissen alsmede de juridisch medewerkers hebben zich voornamelijk in 2005 voorgedaan. In 2006 wordt ten behoeve van opleiding, gericht op onderhoud van kennis en scholing nieuwe medewerkers, vooralnog nog een bedrag van € 75.000,- begroot.

De pr-activiteiten door het Juridisch Loket dienen nog in een nader plan van aanpak te worden uitgewerkt. De publieksfolder voor het Juridisch Loket die in 2005 is uitgezet, zal onderhoud verdienen. Daarnaast zullen artikelen over mediation worden gepubliceerd.

De raden zullen zorgdragen voor een folder over mediantoevoeging ten behoeve van intermediairs. Vooralnog zijn de kosten voor PR- activiteiten als PM-post opgenomen.

Dit geldt ook voor de aanpassingen van de websites (zie tevens hieronder).

Voor de activiteiten van het Juridisch Loket wordt voorts in grote lijnen verwezen naar het plan van aanpak van 22 november 2004 'Mediation in het Juridisch Loket'.

Voor het jaar 2006 zijn vooralnog op basis van het plan van aanpak specifiek de volgende afspraken met het Loket gemaakt:

- minimaal ca. 3-4 zaken doorverwijzingen per week per loket, totaal minimaal 4.800 zaken op jaarbasis
- waarvan minimaal 1 per week per loket een geslaagde doorverwijzing betreft
- slagingspercentage: 60% overeenstemming, 10 % gedeeltelijke overeenstemming
- uitwerken en implementeren pr-plan Juridisch Loket

- zorgdragen voor de monitor
- zorgdragen voor de viermaands-rapportage aan de Raad voor Rechtsbijstand 's-Hertogenbosch.

Regelgeving

Vanaf april voeren de raden de twee beleidsregels ten behoeve van de mediationtoevoeging en de stimuleringsmaatregel uit. De beleidsregels zullen nog in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) dienen te worden gegoten.

Alvorens dit plaatsvindt, zal aan de hand van de praktijk kritisch bezien moeten worden in hoeverre de regeling aanpassing behoeft. Een aantal punten dient daarbij aandacht te hebben:

- de ‘knip’ van de toevoegingsaanvragen in twee fasen, met name bij mediation op het gebied van personen en familierecht. Hierbij doet zich de vraag voor of niet vrijwel steeds een verlengde toevoeging wordt aangevraagd
- de discrepantie tussen reguliere toevoegingen en mediationtoevoegingen, bijvoorbeeld bij echtscheiding.

De verschillen zijn met name voor de advocaat en mediator (niet voor de rechtzoekende):

<i>op gemeenschappelijk verzoek</i>	<i>mediation</i>
~ geen verklaring van partijen alvorens aan de slag te gaan	~ verklaring nodig
~ 1 toevoeging, meteen tot 8 uur	~ 2 toevoegingen aanvragen
~ geen monitor	~ monitorformulieren toezenden
~ geen inschrijving als mediator nodig (bijv. Vfas-advocaat)	~ gecertificeerd te zijn als mediator

Ondanks de verschillen is de vergoeding in casu hetzelfde. Het nodigt dan ook uit om een toevoeging op gemeenschappelijk verzoek aan te vragen in plaats van een mediationtoevoeging. Het verschil in eigen bijdragen zal daaraan weinig afdoen.

- De vereisten rond de aanvragen en declaratie van een mediationtoevoeging (met overlegging van de diverse stukken w.o. verklaring, monitorformulieren) maakt het elektronisch aanvragen (bij VIValt) complexer.

In 2006 zal dan ook nader bezien moeten worden in hoeverre de regelgeving aanpassing behoeft.

ICT en website

Het product mediation maakt dat een aantal belangrijke aanpassingen in het geautomatiseerde systeem van de raden dienen plaats te vinden. Zie hiervoor ook het onderdeel ICT onder bedrijfsvoering.

In 2006 zal voorzien zijn in:

- aanpassing Gras ten behoeve van mediation (begin 2006)
- implementatie monitorapplicatie (begin 2006)
- website:
  - interactieve presentatie over geschillenbeslechting
  - zelftoets of bijv. mediation een adequate oplossing in casu is
  - advisering en informatieverstrekking m.n. ook over mediation
  - informatie over het aanvragen en declareren van toevoegingen
  - informatie over de stimuleringsbijdrage
  - formulieren (en mogelijkheid van downloaden)

- lijst van ingeschreven mediators (koppeling met geautomatiseerd systeem is eind 2006/ 2007 voorzien)

De kosten voor de aanpassingen in de website zijn vooralsnog als pm-post opgenomen.

Monitor/informatievoorziening

Om de ontwikkelingen in het kader van mediation te kunnen volgen is voorzien in een monitor. De doorverwijzingsvoorzieningen het Juridisch Loket en de gerechten dienen deels zorg te dragen voor de invoering van de monitorgegevens. Daarnaast zal de mediator bij declaratie in monitorgegevens dienen te voorzien. Daarbij dienen tevens de bevindingen van partijen te worden weergegeven. De raden voorzien in de monitorgegevens van het Loket en de Raden. De Rechterlijke Macht voorziet via de verwijzing door de gerechten in de monitorgegevens.

In hoeverre de monitor voldoende voorziet in de vraagstellingen zal bij de eerste oplevering zichtbaar kunnen worden. Bezien zal dan moeten worden of een aanpassing noodzakelijk is.

Gezien de lange termijn waarin de jaarlijkse monitor gepland is (tot het jaar 2010), zijn er nu reeds een aantal punten die aandacht verdienen:

- werkwijze en monitorformulieren waar mogelijk uniformeren
Het verschil in werkwijze en formulieren tussen enerzijds de verwijzingen via de gerechten en anderzijds de verwijzingen door het loket, dan wel 'de markt' dient waar mogelijk te worden beperkt. Afhankelijk van de wijze waarop een zaak bij de mediator komt dient de zaak via een omweg te worden gedeclareerd (via het gerecht die de declaratie weer doorstuurt naar de raad) dan wel rechtstreeks bij de betreffende raad. De bij declaratie te voegen monitorformulier en zijn voorts verschillend. Dit is verwarrend voor mediators en zal de monitor niet ten goede komen
- de monitor van de partijen dient voor de betrouwbaarheid daarvan niet via de mediator te verlopen, zoals dat thans wel het geval is. Dit in ieder geval om de schijn van mogelijke onbetrouwbaarheid van gegevens te voorkomen
- het aantal vragen en formulieren is fors. Bezien moet worden of een digitale toepassing ten behoeve van mediators in de toekomst kan worden ontwikkeld. De bevraging van partijen zou eveneens rechtstreeks, zonder tussenkomst van de mediator, digitaal mogelijk moeten worden. Aanvullend kan de onderzoeker (steekproefsgewijs) partijen interviewen.

In 2006: eerste resultaten monitor bezien, verdere discussie over uniformering, vereenvoudiging en integriteit gegevens.

Tussentijdse informatievoorziening

De raden zullen zorgdragen voor de gevraagde viermaanden rapportage van de gegevens. De gegevens worden door de Raad 's-Hertogenbosch van alle raden en het Juridisch Loket (van de gezamenlijke loketten) verstrekt.

2.3 RECHTSBIJSTANDVERLENING AAN ASIELZOEKERS

Kwaliteit van de rechtsbijstandverlening

In het lopende jaar zijn door de raden voor rechtsbijstand initiatieven genomen om de kwaliteit van de rechtsbijstand aan asielzoekers als ook vreemdelingen in bewaring te verhogen.

Het eerste initiatief betreft de leidraad voor de rechtsbijstandverlening in asielzaken. Deze leidraad wordt in samenspraak met rechtsbijstandverleners vervaardigd, en is bedoeld voor asieladvocaten, juristen in dienst van de Stichting Rechtsbijstand Asiel (SRA) en medewerkers van VluchtelingenWerk.

De leidraad geeft door middel van tips en advies richting aan het handelen van de rechtsbijstandverlener bij de dagelijkse vragen en dilemma's in de asielpraktijk. Een aantal van de normen is voor een zorgvuldige rechtsbijstandverlening dermate zwaarwegend, dat in de praktijkvoering ten minste aan deze normen moet zijn voldaan. Deze zogenaamde minimumnormen vormen feitelijk een aanvulling en concrete uitwerking op het terrein van het asielrecht, van de gedragsregels en de kwaliteitsstandaard van de Nederlandse Orde van Advocaten. Afwijking van deze minimumnormen is alleen aan de orde wanneer goed kan worden gemotiveerd dat in de individuele situatie een andere aanpak geboden is.

De raden gaan de leidraad met ingang van 2006 op verschillende manieren implementeren. In dit kader valt te noemen: als cursusmateriaal, als hulpmiddel bij intercollegiale toetsing en als toetsingskader voor de klachtenbehandeling door de Commissie Rechtsbijstand Asiel (CRA). Bovenal zal de implementatie vorm krijgen via de inschrijvingsvoorwaarden van de raden. In de inschrijvingsvoorwaarden wordt met ingang van 2006 opgenomen dat de rechtsbijstandverlener in zijn praktijkvoering de eisen naleeft die voortvloeien uit de minimumnormen zoals geformuleerd in de leidraad.

Vooralsnog zal de controle van de naleving van de inschrijvingsvoorwaarden alleen op collectief niveau plaats vinden. Op basis van een aantal steekproefsgewijs getrokken geanonimiseerde dossiers, zal de kwaliteit van de rechtsbijstand aan asielzoekers worden beoordeeld. Indien de uitkomsten van de steekproeven daartoe aanleiding geven, zullen de raden bezien of de controle meer individueel moet worden ingericht. Dit kan bijvoorbeeld worden gerealiseerd door de uitbreiding van het aantal ambtshalve klachtonderzoeken van de CRA.

Het tweede initiatief tot kwaliteitsverbetering heeft betrekking op de rechtsbijstandverlening in vreemdelingenbewaring. Onderzoek in het hofressort 's-Hertogenbosch dat in opdracht van de Raad aldaar in 1999/2000 werd uitgevoerd, toonde al aan dat sprake is van knelpunten op vier terreinen, te weten het piketbezoek, de kwaliteit van de rechtsbijstand zelf, de informatievoorziening tussen de verschillende actoren en het aanbod van rechtsbijstandverlening. Eind 2004 heeft het Schoordijk - instituut in samenwerking met de universiteit van Tilburg het onderzoeksrapport 'Terugkeermogelijkheden van vreemdelingen in vreemdelingenbewaring' gepresenteerd. In een uitputtende beschrijving van het complexe geheel van terugkeerbelemmeringen van vreemdelingen, belicht het rapport (in de marge van het rapport) ook de rol van de rechtsbijstand. Het Schoordijk - instituut concludeert dat de rol van de rechtsbijstand te wensen overlaat.

Teneinde landelijk meer en beter inzicht te krijgen in de kwaliteit van de rechtsbijstand, hebben de raden IVA beleidsonderzoek en advies opdracht verleend nader onderzoek te doen naar de kwaliteit van de rechtsbijstand in vreemdelingenbewaring. Het onderzoek is tweeledig. Ten eerste dient een landelijk beeld van de kwaliteit van de rechtsbijstand in vreemdelingenbewaring te worden geschetst. Ten tweede dienen mogelijkheden voor de raden te worden geformuleerd om de kwaliteit van de rechtsbijstand in vreemdelingenbewaring te kunnen bevorderen.

IVA zal volgens planning in maart 2006 zijn rapport opleveren, waarna de raden aansluitend zonodig concrete stappen ter verbetering van de kwaliteit zullen zetten.

Prioriteitstelling binnen de rechtsbijstand asiel

De sterke afname van het aantal asielzoekers is binnen de rechtsbijstandverlening aan asielzoekers meer en meer voelbaar. Als een belangrijk consequentie van de sterke afname valt te benoemen dat de schaalgrootte van de verschillende activiteiten en initiatieven sterk is gereduceerd. Vanwege het gegeven dat de gehanteerde financieringstructuur is gebaseerd op aantallen asielzoekers, gaat de financiering van activiteiten en initiatieven knellen bij een niet met de daling van het aantal asielzoekers parallel lopende afname van de kosten. Hierdoor ontstaat meer druk op de raden om (aanvullende) financiële middelen te verstrekken. In de onderliggende argumentatie van de verzoeken om middelen wordt dan verwezen naar het beginsel van “equality of arms” en meer toegespitst, op het feit dat de IND in vergelijking met de rechtsbijstand meer middelen tot zijn beschikking heeft.

Hoewel buiten twijfel is dat de raden groot belang hechten aan een goed toegeruste rechtsbijstand, dient naar de opvatting van de raden vooraleerst te worden gezien hoe de thans beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk kunnen worden ingezet. In dit kader zal in het komende jaar in overleg met betrokken partijen worden gezien welke prioriteiten in de rechtsbijstandverlening kunnen worden gesteld. Tevens zal besproken worden in hoeverre samenwerking en allianties binnen het rechtsbijstandverband kunnen bijdragen aan een efficiënter inzet van middelen.

Evaluatie rechtsbijstand asiel

Indachtig de Visienotitie asiel zal de Stichting Rechtsbijstand Asiel in 2006 aan een evaluatie worden onderworpen. Gelet op de cruciale rol die de Stichting in de rechtsbijstand aan asielzoekers vervult, beperkt de evaluatie zich niet louter en alleen tot het functioneren van de SRA. In breder perspectief gezien zal de evaluatie ook bouwstenen op moeten leveren voor een toekomstige institutionele structuur van de rechtsbijstandverlening asiel. Ook de afgesproken evaluatie van de dienstverlening van VluchtelingenWerk in 2006 zal zich voor een belangrijk deel op het brede perspectief concentreren.

Verhouding vraag en aanbod

Evenals in 2005 staat ook in 2006 het (gestabiliseerd) aantal rechtsbijstandverleners niet in verhouding tot de (sterk gedaalde) vraag. Deze wanverhouding doet zich met name voelen in het aanmeldcentrum (AC). Als gevolg van het overaanbod is de frequentie van deelname aan het AC - spreekuur naar de opvatting van de raden te laag. Een behoorlijke frequentie van deelname is nodig om de specifiek benodigde kennis voor het werken op het AC goed te kunnen onderhouden. Om die reden beraden de raden zich op maatregelen om het aantal deelnemers in het AC te verminderen.

Herhaalde asielaanvragen

In de aanvraagcijfers asiel van het afgelopen jaar springt het grote aantal herhaalde asielaanvragen in het oog. Op het totaal aan asielaanvragen wordt circa 50 % gevormd door herhaalde aanvragers.

Deze herhaalde aanvragers doen veelal een beroep op gefinancierde rechtsbijstand door een rechtsbijstandverlener. Teneinde de financiering van de rechtsbijstand bij de herhaalde aanvragen te begrenzen is in 2004 de beoordeling van de raden aangescherpt. Op grond van wijziging van de Wet op de rechtsbijstand komt een aanvrager bij een tweede of volgende asielaanvraag in beginsel niet in aanmerking voor gratis rechtsbijstand, indien de rechtszoekende de feiten en omstandigheden waarop zijn herhaalde aanvraag is gebaseerd bij zijn eerste aanvraag naar voren had kunnen brengen.

In overleg met het ministerie van Justitie wordt thans, een jaar na de hiervoor beschreven wijziging van de wet, feitenonderzoek verricht. Het onderzoek richt zich op het resultaat van het beleid en de wijze waarop de raden het wettelijk en beleidsmatig kader voor de rechtsbijstandverlening bij tweede of volgende aanvragen kunnen toepassen. Tevens zullen de uitkomsten van deze toepassing worden onderzocht.

Aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek zal worden bepaald of de beoordeling van de verstrekking van de gefinancierde rechtsbijstand voor herhaalde aanvragers, aanpassing behoeft.

Risicoanalyse en toezicht op de Stichting Rechtsbijstand Asiel (SRA)

Vanaf 2006 zal aan de planning en control cycle met de SRA een risicoanalyse ten grondslag leggen. Op basis van de beschrijving zal de Raad met de SRA de risico's vaststellen en vervolgens bezien of de risico's via voorgestelde beheersmaatregelen voldoende ondervangen zijn. En zo nee, dan zal de Raad bepalen of er verder risicobeperkende maatregelen ingevoerd moeten worden.

Een dergelijke risicoanalyse past binnen het ministerie breed ingestelde Project Implementatie Toezicht.

2.4 BEDRIJFSVOERING

Beleidsplan

In samenwerking met de managers beheer van de raden zal eind 2005 een meerjaren beleidsagenda voor de bedrijfsvoering worden opgesteld. Deze agenda zal uitgangspunt vormen voor een groot aantal activiteiten in 2006. Tot deze activiteiten behoren in ieder geval:

- project vernieuwing en versterking controlling projecten
- vooronderzoek aanpassing voorschotregeling advocatuur in relatie met de invoer van het nieuwe financiële administratiesysteem
- update project informatiebeveiliging
- ontwikkeling bekostigingssystematiek Juridisch Loket en doorbelasting raden
- aanpassing steekproef accountant na invoer VIValt
- afronding benchmark apparaatskosten
- ontwikkeling voorstel herijking bekostigingssystematiek raden.

ICT

In 2005 is een start gemaakt met de inrichting van het **Gemeenschappelijke ICT Orgaan (GIO)**. Het businessplan voor 2005 en 2006 is goedgekeurd door het Directeurenoverleg (DO) van de raden en de eerste stappen zijn gezet. Voor het management is een workshop projectmatig werken gehouden, (nieuwe) projecten lopen via het GIO, een overzicht met de verplichtingen ten aanzien van ICT is opgesteld en de eerste bijeenkomsten van het GIO zijn gehouden waarbij cultuur- en teamvorming de belangrijkste doelen zijn. In 2006 zal het GIO vorm en richting geven aan de verdere ontwikkeling van de ICT. De doelstelling van het GIO is om de informatiehuishouding van de raden voor rechtsbijstand te verbeteren. Om dit doel te bereiken zullen in 2006 een aantal projecten worden uitgevoerd die ondermeer voortvloeien uit de meerjaren visie ICT. De projecten die hierop betrekking hebben, worden later in dit document besproken.

Het GIO is een organisatorische eenheid van en voor de raden voor rechtsbijstand. Het is geen zelfstandig rechtspersoon maar een samenwerkingsverband dat functioneert als een staforgaan, waar de medewerkers deel van uit maken, maar op de loonlijst staan van de verschillende raden. In 2006 zal het GIO bestaan uit 4 fte's en kent de volgende functies:

- ICT manager
- ICT adviseur/architect
- projectleider/adviseur
- functioneel applicatiebeheerder.

Het GIO functioneert als intermediair tussen de klantorganisatie en de ICT-aanbodorganisaties. De klantorganisatie bestaat uit de vijf raden voor rechtsbijstand. Speciale aandacht wordt gevraagd voor de relatie vanuit de raden voor rechtsbijstand met de ketenpartners zoals bijvoorbeeld het Juridisch Loket, de advocatuur en de rechtbanken. De aanbodorganisaties zijn aan de ene kant aanbieders van diensten, zoals IRIS-ICT, en leveranciers zoals KPN (Verbint) en Versatel (Justitienet 2). Het GIO heeft de contacten met de ketenpartners m.b.t. ICT, zoals bijvoorbeeld de GBA-klankbordgroep en treedt op als opdrachtgever richting derden om het beheer van de informatiehuishouding uit te voeren en coördineert en faciliteert wijzigingen op de bestaande informatiehuishouding. De communicatie met betrekking tot ICT richting externen en ketenpartners verloopt via het GIO.

In 2006 wordt het GIO verder ontwikkeld en is er speciale aandacht voor: het opstellen van een gedetailleerde informatiearchitectuur, een geactualiseerde meerjaren visie ICT, het beheren van de vraag (inclusief bewaking van SLA's) en het invoeren van methodieken zoals PRINCE2 en TMap om eenduidig werken te stimuleren.

Belangrijkste projecten

In 2005 is het Vervolg Nieuw Informatiesysteem (VNIS) gestart ter voorbereiding van het vervolg op GRAS en TRACTOR. Dit proces wordt door PricewaterhouseCoopers (PWC) uitgevoerd en is het sluitstuk van de pas-op-de-plaats-periode waarvoor de raden in 2005 hebben gekozen om weloverwogen de verschillende opties ten aanzien van de toekomst van de centrale bedrijfsapplicatie te kunnen bestuderen. In januari 2006 zal de uitkomst hiervan bekend zijn en zullen de raden een beslissing nemen over de toekomst van de centrale bedrijfsapplicatie. Dit besluit zal, na afstemming met Justitie, begin 2006 een vervolg krijgen met de start van de selectie van leveranciers voor de ontwikkeling en realisatie die ook in 2006 zal worden gestart.

Met ingang van 1 april 2005 is gestart met het uitvoeren van de mediation functie. Hiervoor zijn in 2005 reeds een aantal maatregelen genomen ter ondersteuning hiervan. In 2006 zal de nadruk liggen op de volgende onderwerpen:

- een interactieve presentatie over geschillenbeslechting, zelftoetsing, advisering en informatieverstrekking
- register beroepsgroepen
- eenvoudige indirecte koppeling met de belangrijkste partners in de geschillenbeslechtingdelta.

Speciale aandacht gaat uit naar de communicatie met de buitenwereld. De website van de raden zal worden vernieuwd zodat de verschillende doelgroepen beter worden bereikt en bediend. Bovendien zal vorm worden gegeven aan de elektronische uitwisseling van gegevens tussen de raden voor rechtsbijstand, het Juridisch Loket en haar ketenpartners. Hiermee wordt invulling gegeven aan het programma 'Andere Overheid' waarin de noodzaak van eenmalige gegevensverstrekking omwille van de beperking administratieve lasten aan de orde is gesteld. Daarnaast zal belangrijke aandacht worden opgeëist door de invoering van het VIValt-traject en de ontwikkeling van een instrumentarium voor een adequate kosten baten analyse bij alle ICT-projecten. Met behulp van VIValt willen de raden in korte termijn aan Juridisch Loket, advocaten, mediators en rechtzoekende uitsluitsel over de financiële criteria kunnen geven.

Kwaliteit en regeldruk

Vanuit de portefeuille bedrijfsvoering worden vier onderdelen uit de workshop Kwaliteit en Regeldruk opgepakt:

- de raden zullen twee pilots gaan uitvoeren, in Amsterdam en Arnhem, om de controle op met name de andere processen dan het toevoeg- en vaststelproces meer in de organisatie zelf te beleggen. Doel is om meer en vooral continu zicht op deze processen te verkrijgen, waardoor tijdige bijsturing sneller mogelijk wordt
- omdat een goede uitvoeringstoets een belangrijke bouwsteen is voor de relatie tussen beleid en uitvoering zullen de raden in overleg met het ministerie van Justitie een protocol voor een ex-ante uitvoeringstoets opstellen. Specialisatie in beleidsvorming en uitvoering worden daarin bijeengebracht met het oogmerk de kwaliteit van beleid en uitvoering verder te verbeteren
- in het INK - model zullen door de raden nuances worden aangebracht met het oogmerk om enerzijds een betere aansluiting te verkrijgen met de beleving op de werkvloer en anderzijds om een betere samenhang met andere bestuursinstrumenten te verkrijgen. Besluitvorming over algemene toepassing van het INK-model is in 2006 voorzien
- er wordt verder gewerkt aan het digitaliseren van het toevoegproces. Bij de vernieuwing van het informatiesysteem wordt daarmee rekening gehouden.

PITO

In 2004 hebben de raden in het kader van het Project Implementatie Toezicht (PITO) een uitvoerige risicoanalyse opgesteld met een set van daarbij behorende beheersmaatregelen om de risico's in te dammen c.q. te vermijden. De uitkomsten zijn met de Directie Toegang Rechtsbestel van het ministerie van Justitie (DTR) besproken en vastgesteld. Vóór 1 april 2006 zal opnieuw een risicoanalyse worden uitgevoerd.

2.5 KWALITEITSBORGING

Doelstelling kwaliteitsborging

De raden hebben sinds een aantal jaren een traject gevolgd dat erop is gericht om met de beroepsgroep van de rechtsbijstandverleners afspraken te maken over zowel de borging van de kwaliteit van de rechtshulp als de stimulering van verdere verbetering.

Deze aandacht voor kwaliteit is gewenst vanuit de rol van de raad als belangenbehartiger van de particuliere rechtzoekende. Voor een particuliere rechtzoekende dient transparant te zijn wat deze van een advocaat kan verwachten. Daarnaast is een goede kwaliteitsborging binnen het door de overheid gesubsidieerde stelsel noodzakelijk ter verantwoording van de door de raad bestede middelen.

De raden wensen enerzijds een stimulerende en kritische / vragende rol te vervullen richting de advocatuur, waar het de aandacht voor kwaliteit in de (gesubsidieerde) rechtsbijstand betreft. De raden beschikken anderzijds over een eigen instrument, de inschrijvingsvoorwaarden, met behulp waarvan kwaliteitseisen kunnen worden opgelegd.

Voortzetting van het ingezette traject met het Convenant Kwaliteit

Als uitgangspunt voor het ingezette kwaliteitsborgingstraject dient het in 2002 ondertekende convenant kwaliteit: de overeenkomst tussen het ministerie van Justitie, de Nederlandse Orde van Advocaten (de Orde) en de raden voor rechtsbijstand, die tot doel heeft om gefaseerd een samenhangend systeem van kwaliteitszorg in de gesubsidieerde rechtsbijstand in te voeren. In het convenant is de volgende rolverdeling afgesproken:

- de advocatuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de rechtsbijstandverlening. De Orde draagt dan ook zorg voor de vaststelling van de minimumeisen waaraan advocatenpraktijken in een audit moeten voldoen. De Orde faciliteert tevens de toetsing door auditors. Tenslotte ziet de Orde toe op de naleving van de verordening op de permanente educatie
- de raden zien toe op het voldoen aan de inschrijvingsvoorwaarden en dragen zorg voor de zogenaamde metatoetsing. In deze toets wordt gezien of de doelstellingen die met het auditstelsel zijn beoogd, ook daadwerkelijk worden bereikt.

Het convenant, dat oorspronkelijk gesloten is voor de periode tot 1 januari 2006 blijft van kracht. Ook in 2006 hanteren de raden het bezitten van een positieve auditverklaring als inschrijvingsvoorwaarde. Per 1 januari 2006 houden de raden overigens op de auditkosten te subsidiëren. Dit is conform het uitgangspunt van tijdelijke facilitering van de invoering van het auditstelsel.

In 2006 zal ook intervisie onderdeel gaan uitmaken van het auditmodel. Het Steunpunt Kwaliteitszorg Initiatieven Rechtsbijstand (SKiR) zal medio 2006 een methodiek opleveren voor het uitvoeren van intervisie binnen de advocatuur. Deze komt voort uit de zogenaamde Pilot Intervisie, waarin een tiental intervisiegroepen kennis maakt met intervisie en experimenteert met verschillende werkvormen. Ook zal het SKiR intervisie-coördinatoren trainen, die vervolgens zelfstandig een intervisiegroep kunnen begeleiden.

De Orde zal toezien op de invoering van intervisie binnen de beroepsgroep, onder meer door kennismaking met intervisie op te nemen in de beroepsopleiding én door intervisie op te nemen in de regeling voor Permanente Opleiding. De raden hebben er bij de Orde op aan gedrongen om de inbedding van het instrument intervisie in de beroepsgroep nader uit te werken.

In 2006 zal de Orde ook een nieuwe versie van de Kwaliteitsstandaard vaststellen. In deze versie wordt het vereiste niveau ten opzichte van de Kwaliteitsstandaard 2004 hoger gelegd. Zo zal het uitvoeren van een cliënttevredenheidsonderzoek in de nieuwe standaard verplicht worden gesteld. Ook zal een passage over intervisie zijn opgenomen.

Meerjaren beleidsvorming

Er zijn de nodige ontwikkelingen gaande die voeding zullen geven aan de verdere beleidsvorming op het gebied van kwaliteitsborging. Dit zijn onder meer:

- de uitkomsten van de commissie Van Wijmen, die een gedegen analyse van de positie van de advocatuur uit zal werken. De commissie zal eind 2005 met haar eindrapport komen
- de metatoets, een onafhankelijke beoordeling van de werking van het auditstelsel, waarvoor in 2005 door de raden voor rechtsbijstand een onafhankelijke onderzoekscommissie is ingesteld. De commissie zal naar verwachting eind 2005 haar eindrapportage opleveren
- hiernaast laat de Orde onderzoek doen naar de ervaringen met kwaliteit van de advocatuur bij ketenpartners. De Orde zal mede op basis hiervan haar kwaliteitsbeleid formuleren.

Het beleidsvormingsproces binnen de raden heeft in 2005 tot een concept meerjarenvisie op kwaliteitsborging in de gesubsidieerde rechtsbijstand geleid. Deze is ook besproken met ketenpartners en zal worden bijgesteld en vervolgens definitief vastgesteld als de resultaten van de bovengenoemde trajecten duidelijk zijn. In de meerjarenvisie is een aantal sporen onderscheiden waarlangs de kwaliteit van de rechtshulp gestimuleerd kan worden. In hoofdlijnen is het de wens om op de volgende gebieden aan kwaliteitsbevordering te werken:

- specialistische, juridisch inhoudelijke kwaliteit stimuleren
- versterken positie particuliere afnemer rechtsbijstand
- ontwikkelen instrument(en) voor ondersteuning advocatenkeuze door particuliere rechtzoekende (ter vergroting kwaliteitstransparantie).

Het is de wens van de raden om de beleidsvorming uit te laten monden in een in 2006 nieuw te sluiten convenant.

Nieuwe maatregelen in 2006

Vooruitlopend op het formeel vaststellen van het meerjarenbeleid, voeren de raden al wel een aantal maatregelen uit, naast wat in het convenant is afgesproken.

- gebruik Best Practise (leidraad) in de asielrechtsbijstand.
Zoals is te lezen in het hoofdstuk over de portefeuille asiel, zal binnen de asielrechtsbijstand een leidraad worden ingevoerd als toetssteen van de kwaliteit. Het volgen van de leidraad wordt opgenomen in de inschrijvingsvoorwaarden van de raden. De ervaringen die met dit kwaliteitsinstrument worden opgedaan, zullen worden geëvalueerd en bij positieve ervaringen waar mogelijk ook in andere rechtsgebieden toegepast
- ondersteunen rechtzoekende bij advocaatkeuze.
De huidige advocatendatabank op internet wordt opgeheven. Voor verwijzing naar een advocaat op een bepaald rechtsterrein kan een rechtzoekende terecht bij het Juridisch Loket. In 2006 zal in kaart worden gebracht of er ook nog behoefte is aan een alternatief voor de advocatendatabank op internet en welke mogelijkheden hiervoor zijn
- voor een rechtzoekende helder maken wat van advocaat verwacht mag worden en hoe gehandeld kan worden als die verwachtingen niet worden waargemaakt. Dit door onder

meer voorlichtingsmateriaal op te stellen en informatie te verstrekken via internet (www.hetj1.nl, www.rvr.org). Samenwerking met consumentenorganisaties zal worden gezocht.

- evaluatie van het SKiR.
Eind 2005 zal het SKiR geëvalueerd worden. Centrale vraag: is het SKiR er in geslaagd het kwaliteitsdenken en handelen onder de advocatuur te stimuleren. Afhankelijk van het antwoord op die vraag en in samenhang met de definitief vast te stellen meerjarenbeleidsvisie op de kwaliteitsborging, zal besloten worden of de subsidierelatie met het SKiR wordt voortgezet
- begin 2006 wordt een onderzoek afgerond naar de kwaliteit van de rechtsbijstandverlening in vreemdelingenbewaring. Op basis van de conclusies en aanbevelingen zal nader beleid geformuleerd worden. Zie hiervoor ook het hoofdstuk over de portefeuille asiel.

2.6 WET – EN REGELGEVING

Toegankelijkheid/gebruik

Als gevolg van de invoering van het Juridisch Loket en de invoering van de lichte adviestoevoeging is de toegankelijkheid van het stelsel vergroot. Met de vormgeving van de regeling van de mediation en de verwijzingsvoorziening naar mediation vanuit het Juridisch Loket is de keuze voor een efficiënte en snelle buitengerechtelijke afdoening van geschillen verruimd. Subsidiering c.q. geldlening ten behoeve van medisch onderzoek in letselschadezaken leidt tot verbetering van de reële beoordeling van de kans van slagen in dergelijke procedures. In 2005 is daarmee het aantal door de raden geleverde rechtsbijstandproducten aanzienlijk uitgebreid. Het beleid van de raden ten aanzien van de verstrekking van de lichte adviestoevoeging, de mediation alsmede de subsidie voor het medisch haalbaarheidsonderzoek en de leenfaciliteit voor het deskundigenonderzoek zal in 2006 nadere uitwerking krijgen. De voorziening medisch haalbaarheidsonderzoek en financiering deskundigenberichten wordt in de loop van 2006 tussentijds door de managers beschikkingen van de raden geëvalueerd om te bezien of de regeling voldoet of dat deze moet worden aangepast.

Het gebruik van de voorziening wordt nader gemonitord. In aansluiting op het RMO-advies zal, indien blijkt dat bepaalde groepen Wrb-gerechtigden, zoals ouderen en allochtonen, de voorziening niet weten te vinden, op deze groepen afzonderlijke voorlichting worden gericht. De transparantie van het aanbod van rechtsbijstandverleners is hierbij eveneens van groot belang. Dat geldt niet alleen de verwijzingen vanuit het Juridisch Loket, maar ook de rechtzoekende burger die zich rechtstreeks tot een advocaat wil wenden moet zich op eenvoudige wijze kunnen informeren welke advocaat deskundig is op welk rechtsgebied.

Stijging aantal ambtshalve straftoevoegingen.

De raden doen onderzoek naar de oorzaken van de voortdurende stijging van het aantal ambtshalve toevoegingen in strafzaken. In 2006 kan ten aanzien van de afgifte van deze toevoegingen een aanzienlijke daling optreden, wanneer de voorstellen van de hiertoe in het leven geroepen werkgroep worden opgevolgd om het moment van de ambtshalve straftoevoeging niet meer bij de bewaring te laten plaatsvinden maar bij de gevangenhouding. Op deze wijze wordt de ambtshalve toevoeging verstrekt voor rechtzoekenden die langere tijd hun vrijheid is ontnomen en niet voor rechtzoekenden die betrekkelijk snel worden heengezonden. Deze laatsten kunnen, wanneer hun strafzaak dient, zelf voorzien in het zoeken van een advocaat met gebruikmaking van een toevoeging wanneer zij daarvoor in aanmerking komen. Ingeval de adviezen van de werkgroep worden opgevolgd, dient de piketfase te worden verlengd. In dat geval zullen de huidige regelingen moeten worden aangepast.

VIValt

De invoering van VIValt is gepland in januari 2006. De parlementaire behandeling wordt naar verwachting in 2005 voltooid nu de Tweede Kamer het wetsontwerp op 27 september 2005 heeft aangenomen. Door de invoering van VIValt zal naar verwachting een daling van de administratieve last optreden voor de rechtzoekenden en de advocatuur. De raden leggen hun beleid vast terzake van de beoordelingen van verzoeken om peiljaarverlegging. Tevens wordt vastgelegd op welke wijze de eindbeoordeling van de procedures waarvoor is toegevoegd zal plaatsvinden. Voor het beheer van de voorziening zal deze procedure-wijziging een aanzienlijke inspanning vergen. De beoordeling van zaken waarin peiljaarverlegging wordt gevraagd, vraagt een uitgebreide beoordeling van het inkomen die vergelijkbaar is met het thans nog geldende

systeem. De eindbeoordeling van de procedures is vergelijkbaar met de thans nog geldende beoordeling van voorwaardelijk afgegeven toevoegingen.

Bewerkelijke zaken

De raden zullen ook in 2006 hun uitvoeringspraktijk onderling afstemmen. Dit geldt met name voor het beleid rond de beoordeling van de uiterst bewerkelijke zaken. Bij deze zaken blijken aanzienlijke verschillen tussen de raden onderling op te treden.

Indien hiervoor geen objectieve verklaring valt te geven, dienen deze verschillen te worden verkleind in het belang van het tegengaan van rechtsongelijkheid, het beheer van het stelsel en het behoud van het draagvlak voor de uitvoeringspraktijk onder de advocatuur. De rapportage van de hiertoe ingestelde werkgroep opent mogelijkheden de geconstateerde verschillen op te heffen of terug te dringen.

Kwaliteit van het werk van de raden.

De intercollegiale toets, die nu al door de managers beschikkingen wordt verricht, wordt uitgebreid en verdiept. Deze toets is een belangrijk hulpmiddel bij de onderlinge beleidsafstemming. Ook is de toets van belang bij de kwaliteitsbewaking van het uitvoerend werk van de raden. De gegevensverstrekking in de trimesterrapportages moet toegesneden zijn op het signaleren van verschillen tussen de raden, 'verwonderpunten', ten aanzien waarvan nader onderzoek kan worden verricht om de beleidsafstemming vorm te geven.

Regelgeving

De afspraken met het ministerie van Justitie omtrent de ex-ante uitvoeringstoets bij de totstandkoming van nieuwe regelgeving worden uitgebreid en geformaliseerd. Het is van groot belang dat het oordeel van de raden met betrekking tot de uitvoerbaarheid van de voor hun werk relevante regelgeving tijdig kan worden ingebracht.

De regelgeving met betrekking tot lichte adviestoevoeging, mediation, stimuleringsbijdrage en lening terzake van medisch onderzoek, die nu deels in beleidsregels is neergelegd, wordt aangepast. Daarbij wordt rekening gehouden met de ervaring die inmiddels onder de werking van de beleidsregels is opgedaan.

In 2006 worden nadere regelingen getroffen met betrekking tot uithuisplaatsing bij huiselijk geweld en terzake van de verrekening van vergoeding van kosten in bestuurlijke voorprocedures met de door de raden vastgestelde vergoeding van de op basis van toevoeging verleende rechtsbijstand.

Handboeken.

Het Handboek Toevoegen wordt aangepast bij de invoering van VIValt. Tevens wordt bij die gelegenheid het Handboek in zijn geheel vernieuwd en geactualiseerd.

2.7 SPECIALE VOORZIENINGEN

2.7.1 MONITOR GESUBSIDIEERDE RECHTSBIJSTAND EN OVERIG ONDERZOEK

In opdracht van het ministerie van Justitie is de Raad voor Rechtsbijstand Amsterdam als portefeuillehouder monitor/onderzoek van de vijf raden belast met de jaarlijks uitbrengen van de Monitor Gesubsidieerde Rechtsbijstand. Daarnaast wordt de mediationmonitor uitgevoerd, eventueel zelfstandig onderzoek gedaan en op verzoek van anderen aan onderzoeksprojecten meegewerkt.

De Monitor Gesubsidieerde Rechtsbijstand

Medio 2006 zal de vierde editie van de monitor gesubsidieerde rechtsbijstand verschijnen. Deze zal voor een deel een actualisering van de resultaten van de eerder verschenen versies bevatten (de ontwikkeling van de vraag en het aanbod) en voor een deel bepaalde thema's uitdiepen en nieuwe aansnijden.

In de Monitor 2005 is een eerste blik geworpen op het gebruik van en de ervaringen met het Juridisch Loket in de opstartfase. In de Monitor 2006 kan voor het eerst een heel jaar (2005) overzien worden waarin alle loketten actief waren. Behalve aandacht voor de ontwikkeling van het aantal contacten, het aantal producten en de klanttevredenheid zal ook de werking van het verwijzarrangement worden bestudeerd en worden gekeken hoe de lichte adviestoevoeging zich ontwikkeld.

In de opzet van de monitor is voorzien om in de oneven jaren extra aandacht te besteden aan rechtzoekenden en in de even jaren aan rechtsbijstandverleners. Op basis van dit stramien wordt in 2006 weer een enquête gehouden onder advocaten. Naast de eerste ervaringen met het verwijzarrangement en met de lichte adviestoevoeging zijn belangrijke thema's de ontwikkeling van het kwaliteitssysteem en mediation.

Voor het eerst zal in de monitor aandacht worden besteed aan mediation, waarvoor geput zal worden uit de mediationmonitor.

De mediationmonitor

De mediationmonitor verschaft inzicht in de ontwikkeling van het aantal mediations en het aantal verwijzingen via de loketten, de kenmerken ervan, de efficiency (doorlooptijd, aantal sessies, aantal uren), de effectiviteit (het slagingspercentage) en de tevredenheid van de cliënten. Afhankelijk van de tijdige oplevering van de benodigde automatisering zal in maart 2006 een eerste overzicht gereed zijn.

Overig onderzoek

Meervoudig gebruik

In 2004 is het WODC-cahier "Toevoegingen toegevoegd; over meervoudig gebruik van de gesubsidieerde rechtsbijstand in de periode van 1 januari 2000 tot 1 augustus 2003" gepubliceerd. Het ministerie heeft gevraagd nader onderzoek te doen naar dat meervoudig gebruik. Dit onderzoek is te beschouwen als een kwalitatief vervolg op het kwantitatieve onderzoek van het WODC. Het doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in de beweegredenen van rechtzoekenden om meerdere keren gebruik te maken van gesubsidieerde rechtsbijstand op basis van een toevoeging waarvoor een eigen bijdrage moet worden betaald. Hierbij wordt ook de rol van de rechtsbijstandsverleners en mogelijke effecten van de gewijzigde

anti-cumulatieregeling betrokken. Er worden interviews gehouden met zowel rechtzoekenden als rechtsbijstandverleners.

In de interviews met rechtzoekenden wordt onder andere aandacht besteed aan de aard, de ernst en het financieel belang van het probleem, de positie van de rechtzoekende, te weten of deze eiser of verweerder is en de rol van de advocaat bij het besluit een tweede of volgende toevoeging aan te vragen (o.a. advies om al dan niet door te procederen en voorlichting over kosten en anti-cumulatieregeling). In de interviews met rechtsbijstandverleners wordt onder andere aandacht besteed aan de rol van de rechtsbijstandverleners bij het meervoudig gebruik (wordt doorprocederen door hen aangemoedigd dan wel ontmoedigd in toevoegingszaken met weinig kans van slagen) en de manier en het moment waarop cliënten worden voorgelicht over de anti-cumulatieregeling. De resultaten van dit onderzoek worden afzonderlijk gepubliceerd maar zullen wel in samengevatte vorm worden weergegeven in de Monitor Gesubsidieerde Rechtsbijstand 2006.

Geschilbeslechtingsdelta

Het Geschilbeslechtingsdelta-onderzoek van het WODC krijgt een follow-up in de vorm van het Project 'Periodieke informatie geschilbeslechting'. De raden zullen worden betrokken bij de opzet en mogelijk ook bij de uitvoering ervan.

2.7.2 VERSTERKEN AANBOD ADVOCATUUR

De raden wensen het imago van de gesubsidieerde rechtshulp te verbeteren én de aanwas van nieuwe rechtsbijstandverleners te bevorderen. Dit is gewenst om ook in de toekomst een voldoende aanbod van kwalitatief hoogstaande rechtsbijstandverleners te kunnen garanderen.

Op advies van een door de raden ingestelde werkgroep van rechtsbijstandverleners zijn vanaf 2003 maatregelen ontwikkeld om het gestelde doel te bereiken. Het gaat om een samenhangend pakket van verschillende activiteiten, dat in overleg met de Orde verder is uitgewerkt. Enkele tot nu toe genomen maatregelen zijn: het bieden van faciliteiten voor het opvangen van de eerste aanloopkosten voor beginnende advocaten die zich op het doen van toevoegingen toeleggen, het aanpassen van de voorschotregeling voor starters, een proef met clinics van ervaren rechtsbijstandverleners voor rechtenstudenten, het instellen van een leerstoel Sociale Rechtshulp (realisatie hiervan is gepland in december 2005) en het maken van de website www.ikwiladvocaatworden.nl, die informatie biedt aan scholieren en studenten.

In 2005 is onderzoek gedaan naar de bekendheid en het imago van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand en het verband hiervan met de loopbaankeuzes die rechtenstudenten maken, en de ervaringen binnen en buiten het stelsel van pas gestarte advocaten. Het onderzoek geeft aanknopingspunten voor verbetering van de communicatie en voorlichting over het werken als rechtsbijstandverlener en de kenmerken van de groep rechtenstudenten die naar verwachting het meest in dit werkgebied is geïnteresseerd.

Ook is in kaart gebracht wat de invloed is van de aanbodkant (stageplaatsen bij kantoren die actief zijn in de gesubsidieerde rechtshulp). Op basis van de resultaten van dit onderzoek zullen de werkgroep aanwasbevordering van de Orde en de raden eind 2005 een plan van aanpak uitwerken gericht het promoten van het werken voor particuliere cliënten bij kleine kantoren.

2.7.3 Tolken

Eind 2004 hebben de raden ingestemd met een overgang van het tolkenbudget - ten behoeve van advocaten, het Juridisch Loket, de Stichting Rechtsbijstand Asiel en Amnesty International - van het ministerie van Justitie naar de raden. De overheveling van de budget past in het streven van het ministerie de budgettaire verantwoordelijkheid van het ministerie van Justitie over te hevelen naar de beleidsverantwoordelijke departementen c.q. onder deze departementen ressorterende organisaties. Parallel aan de overheveling van budgetten is de verstrekking van tolken door het Tolken – en vertaalcentrum Nederland geprivatiseerd.

In 2006 zal de overeengekomen overname van de budgetverantwoordelijkheid worden vormgegeven. De randvoorwaarden waaronder één en ander dient plaats te vinden, zijn verwoord in de Eindrapportage werkgroep raden / tolken.

Om tot een grotere verantwoordelijkheid van de daadwerkelijke afnemer van de tolk – en vertaaldiensten te kunnen komen, staan de raden een andere wijze van financiering voor dan nu is overeengekomen. Deze financiering zou vorm kunnen krijgen door de rechtsbijstandverlener een opslag te geven op de toevoegprijs. Met deze toeslag kan de rechtsbijstandverlener vervolgens zelf een in kwaliteitsregister tolken geregistreerde tolk regelen. In 2006 dragen de raden zorg voor een eerste uitwerking van de beoogde nieuwe financieringswijze.

3. ontwikkelingen ressort Arnhem

3.1 ACTIVITEITEN RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND ARNHEM 2006

De Raad Arnhem wil zich profileren op het gelijktijdig realiseren van doelstellingen op het gebied van rechtmatigheid, doelmatigheid, kwaliteit en klantgerichtheid. Om deze vierslag te kunnen realiseren zijn in 2005 bouwstenen gelegd voor verdere ontwikkeling in 2006.

De kaders en doelstellingen zijn een resultante van de wensen en opvattingen van de diverse 'stakeholders'. In dit kader zal in de eerste maanden van 2006 middels een telefonische enquête een onderzoek worden gedaan onder de stakeholdersgroep advocatuur. Om de voortgang ten aanzien van het eerdere 'klanttevredenheidonderzoek' en nadere wensen te betrekken bij de uitvoering van het werk, wordt de enquête aangevuld met enkele kringgesprekken ten kantore van de Raad. Als gevolg van deze aanpak kunnen de door de Raad Arnhem te verrichten activiteiten nog meer op de actualiteit worden toegespitst én medewerkers daartoe adequaat voor hun taken worden toegerust.

Organisatie en medewerkers

Bij kaders en doelstellingen hoort een uitgekiend toerusting – en ondersteuningsaanbod om medewerkers in staat te stellen de doelen te realiseren. Uitgangspunt van het personeelsbeleid van de Raad is een evenwichtige verhouding tussen kaders en doelstellingen enerzijds en het nemen van verantwoordelijkheid en taakzelfstandigheid anderzijds.

De leidinggevende structuur, de organisatorische inkadering alsmede de 'taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden' van medewerkers zullen structureel (derhalve ook in 2006) worden doorgelicht op hun effectiviteit. Doel is het realiseren van een proactieve organisatie die snel en adequaat op veranderingen inspeelt. Flexibiliteit wordt daarbij nagestreefd via het benutten van de zogenaamde 'minmax - regeling'.

Door het samenbrengen van een aantal staftaken binnen één stafgroep 'juridische ondersteuning en kwaliteit' wordt de kwalitatieve toerusting van medewerkers uitgebreid en geborgd. Relatiebeheer met de advocatuur krijgt een vertaling in vergroting van de klantgerichte instelling van medewerkers.

Verdere optimalisatie van de interne werkprocessen wordt nagestreefd door middel van teamhoofden en een voorraadverantwoordelijke. De administratieve ondersteuning wordt aangestuurd en ook de beschikkingskrijgers krijgen een directe leidinggevende.

Het ontwikkelde instrumentarium in de vorm van functioneringsgesprekken, opleidingsbeleid en medewerkertevredenheidonderzoek wordt uitgebreid met instrumenten gericht op situationeel leidinggeven en intervisie. Opnieuw zal het terugdringen van het ziekteverzuim van 7 % tot 6 % een belangrijke opgave zijn.

Met de verhuizing naar het nieuwe pand zijn een aantal logistieke barrières voor verbetering van de dienstverlening geslecht. De bereikbaarheid voor klanten en de afhandeling van vragen worden daardoor verbeterd. Om een elektronisch agendensysteem ten behoeve van advocaten te ontwikkelen wordt aansluiting gezocht bij de ICT -ontwikkelingen van de andere raden en het Juridisch Loket.

Thans is het nog te vroeg om de effecten te benoemen van VIValt. In het formatieplan zijn derhalve de mogelijke effecten van Vivalt buiten beschouwing gelaten.

Formatieplan 2006

	Realisatie Formatie 2004 op 31-12-2004	Prognose Formatie 2005	Normformatie 2006
Management	2,9	3,3	2,1
Staf	3,1	2,6	1,2
Totaal management en staf	6,0	5,9	3,3
Medewerkers kwaliteit en klantenbeheer	2,2	1,3	2,7
Secretariaat Cie bezwaar&beroep en ondersteuning*	1,9	1,9	1,9
Toevoegers	12,5	9,7	9,7
Vaststellers	7,5	8,4	8,4
Administratieve ondersteuning	4,1	6,6	6,6
Postkamer en archief*	3,7	2,6	2,6
Projecten (Online/relatiebeheer/Rak/Digitale Raad)	2,0	-	-
Uitzendkrachten afd. beschikkingen	1,4	-	-
Totaal afdeling beschikkingen	35,3	30,5	31,9
Financieel-, systeem en informatiebeheer	4,0	4,9	4,9
Telefoon, receptie en piket	1,9	2,0	2,0
Projecten digitale raad	0,2	-	-
Uitzendkrachten afdeling beheer	1,0	-	-
Totaal afdeling beheer	7,1	6,9	6,9
Totaal	48,4	43,3	42,1
Landelijke projecten			
VIValt	1,9	1,1	-
Uitzendkracht VIValt	0,4	-	-
Asiel	1,0	1,0	1,0
Internet	4,7	1,8	-
Totaal	8,0	3,9	1,0

*Zowel de medewerkers van het secretariaat van de Commissie bezwaar en beroep als de medewerkers van de postkamer geldt dat zij in de loop van 2004 om organisatorische redenen van de afdeling beheer zijn overgegaan naar de afdeling beschikkingen.

Uitvoering en kwaliteit

In 2005 is aandacht uit gegaan naar het uniformeren van het toevoegbeleid. Dit was een van de speerpunten voortkomend uit het eind 2004 gehouden klanttevredenheidsonderzoek. Als belangrijke bijkomende opgave voor 2006 geldt dat de werkinstructies eveneens uniform worden uitgevoerd. De medewerkers kwaliteit zullen door middel van steekproeven en op basis van de signalen die worden ontleend aan het tekenen van elkaars zaken, bezien of dit daadwerkelijk gebeurt. Daar waar afgeweken wordt, zal door de leidinggevende een verbeteringstraject met een medewerker worden ingezet.

Ook in 2006 zal het stabiel houden van de doorlooptijd en waar mogelijk het terugdringen daarvan de nodige aandacht krijgen. De nadruk zal in 2006 echter vooral liggen op het handhaven en verder verbeteren van de kwaliteit.

Bovenop de door de juristen uitgevoerde steekproeven, zal de medewerker interne kwaliteit (controller) drie tot vier keer per jaar een steekproef houden op een nader te bepalen onderwerp. Tevens wordt de in 2005 gehouden steekproef terzake herzieningen van toevoegingen, in 2006 nogmaals herhaald om te bezien of er veranderingen zijn opgetreden in de hoeveelheid herzieningsverzoeken en de afhandeling daarvan.

In 2005 is de stijging in het aantal beroepen bij de rechtbank fors te noemen. Waar het voorheen een klein aantal zaken per jaar betrof wordt in 2006 het aantal op 50 tot 75 zaken geschat. De verwerking van deze beroepen vergt een adequate administratieve organisatie en een ondersteuning op dat gebied. In 2006 zal de beschrijving van de administratieve organisatie gereed zijn, zal gewerkt worden conform deze beschrijving en zal een adequate ondersteuning gerealiseerd zijn.

Speciale aandacht zal in 2006 uitgaan naar het terugdringen van de door de advocatuur ervaren controledruk. In lijn met de voorstellen van het Kabinet willen de raden via een betere interne controle minder externe controle realiseren. Voorgesteld wordt om de controle op met name andere processen dan het toevoeg – en vaststelproces meer in de organisatie zelf te beleggen. Hierdoor ontstaat meer en vooral continu zicht op deze processen, waardoor tijdige bijsturing beter is te realiseren. Aan de bijsturing ligt een AO&IC-beschrijving ten grondslag die gefocust is op risicogebieden. Het is zaak evenwicht te vinden in de positieve effecten (bv. betere sturing) en de negatieve effecten (b.v. het ontstaan van een afrekencultuur en het ‘losraken’ van toezicht) van meer interne controle. Om te toetsen hoe deze nieuwe aanpak uitpakt in de praktijk, wordt bij de Raad Amsterdam en de Raad Arnhem een pilot gestart. De Raad Amsterdam fungeert als trekker in dit project.

In 2006 wordt de schriftelijke communicatie onder de loep genomen (gebruik van standaardteksten, eigen teksten). Signalen terzake worden aangeleverd door de medewerker relatiebeheer en de medewerker interne kwaliteit. Ook de juristen zullen via de steekproeven zaken in dit kader aandragen.

Ook in 2006 worden door de medewerker relatiebeheer voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor nieuwe advocaten, mediators en medewerkers van het Juridisch Loket. Speciale aandacht zal uitgaan naar advocaten die binnen het werkproces opvallen door bijvoorbeeld veelvuldig telefonisch contact, een hoog percentage onvolledige aanvragen of die

frequent bezwaren bij de bezwarencommissie indienen. De medewerker relatiebeheer zal bij dergelijke kantoren bezoeken afleggen.

De Raad hanteert voor 2006 de volgende prestatie-indicatoren:

• poststukken Toevoegingen • poststukken Vaststellen • percentage onvolledige besluiten toevoegen • foutscore besluiten toevoegen/vaststellen • onzekerheidsscore • afhandeling overige post	8 werkdagen 12 werkdagen 27% maximaal 1% maximaal 3% binnen 10 werkdagen gemiddeld

3.2 Bijzondere activiteiten

Spreekuurovereenkomsten Enschede en Almelo

De spreekuren personen- en familierecht door advocaten in het Bureau Rechtshulp Enschede en Almelo zijn in 2006 niet meer aan de orde. Deze taken worden door het Juridisch Loket overgenomen. Eventueel vindt een verwijzing naar een advocaat plaats.

Deskundigheidsbevordering

Net als in de afgelopen jaren organiseert de Raad ook in 2006, in het kader van de deskundigheidsbevordering, bijeenkomsten voor rechtsbijstandverleners in WAO/WAZ/WAJong-zaken. Ook voor advocaten die deelnemen aan het psychiatrisch piket worden dergelijke bijeenkomsten georganiseerd.

Arrangementen

Het in 2004 gestarte experimentele vergoedingenarrangement O 010 heeft een positieve evaluatie gekregen en is in 2005 gecontinueerd. Eind 2005 zal worden bezien of in 2006 opnieuw een arrangement zal worden afgesloten.

Wets – en rechtswinkels

Ook in 2006 wordt het vrijwilligerswerk van de wets – en rechtswinkels ondersteund met een financiële bijdrage van de Raad. Aan de ondersteuning is de voorwaarde verbonden dat een gemotiveerde aanvraag voorzien van een activiteitenplan en een begroting, wordt ingediend.

Mediation en het Juridisch Loket

In overleg met de juridische loketten in het ressort Arnhem zal de Raad bezien hoe het gebruik van mediation in deze loketten kan worden bevorderd. Tevens zal in overleg met de ressortelijke loketten worden aangestuurd op een gemeenschappelijke ontwikkeling van best practices met betrekking tot het instrument van mediation.

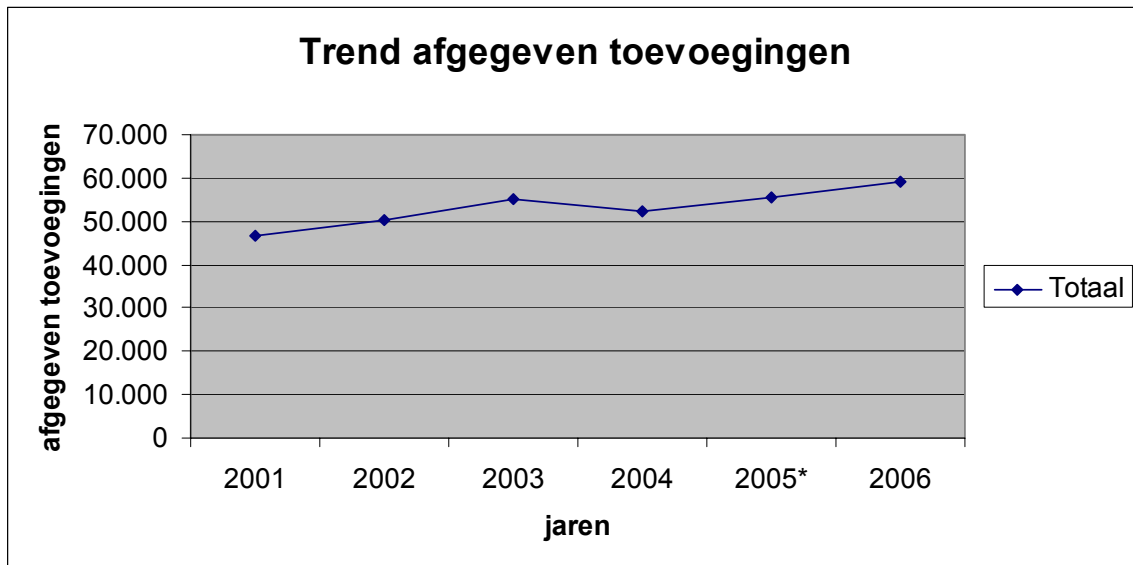
3.3 ONTWIKKELING BETREFFENDE HET AANTAL TOEVOEGINGEN

Deze paragraaf besteedt aandacht aan de ontwikkeling van het aantal afgegeven toevoegingen. Zowel voor het totaal als per rechtsgebied is de trend geduid en een motivering gegeven voor het aantal toevoegingen als opgenomen in de begroting 2006.

Ontwikkelingen in het aantal afgegeven toevoegingen, algemene trend

Voor de begroting 2006 is ter bepaling van het aantal af te geven toevoegingen een analyse gemaakt van de ontwikkelingen vanaf 2001. Met uitzondering van de trendbreuk in 2004 laat het aantal toevoegingen een constante stijging zien. De verwachting is dat deze stijging zich ook in 2006 zal voortzetten.

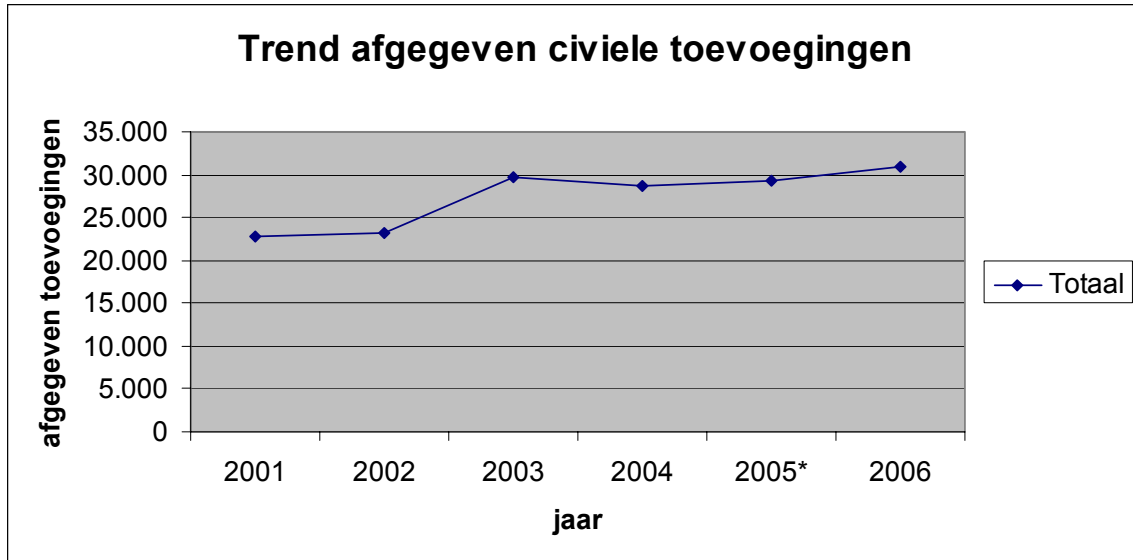
Uit een nadere analyse van op de verschillende rechtsgebieden blijkt dat deze stijging met name wordt veroorzaakt door een stijging van het aantal ambtshalve straftevoegingen.

Figuur 1 Trend afgegeven toevoegingen. *2005 op basis van de eerste 7 maanden.

Civiele toevoegingen in 2006

Uit onderstaande grafiek blijkt dat het afgifteniveau van het aantal civiele toevoegingen zich na een flinke stijging in het jaar 2003 lijkt te stabiliseren op een niveau tussen de 29.000 en 30.000 toevoegingen.

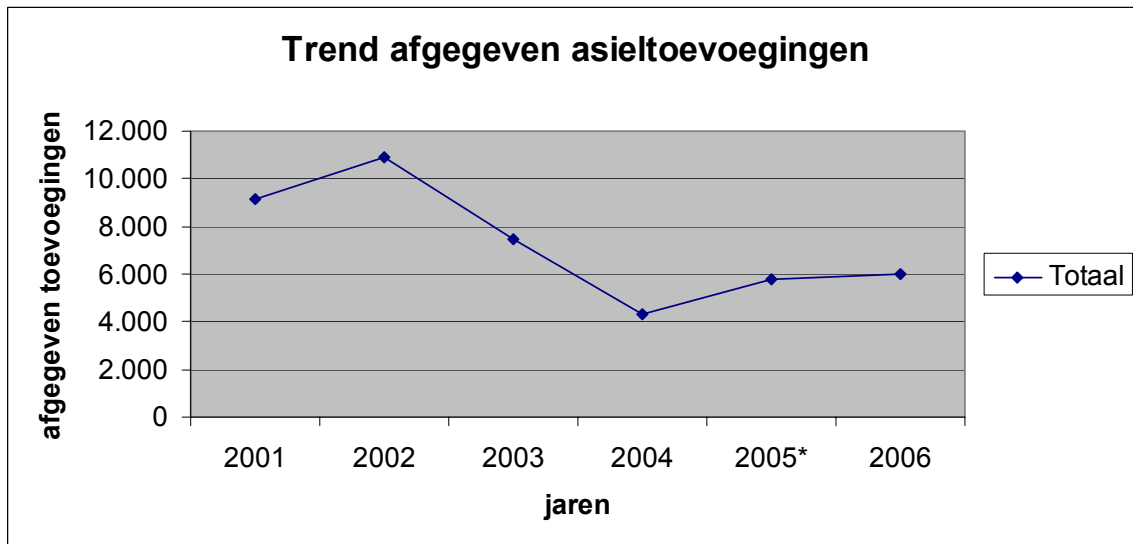

Figuur 2 Trend afgegeven civiele toevoegingen. *2005 op basis van de eerste 7 maanden.

Onder invloed van de (voorgenomen) implementatie van VIValt per 1 januari 2006 wordt in 2006 een lichte stijging van het aantal civiele toevoegingen verwacht. Het afgifteniveau wordt voor de begroting 2006 derhalve bepaald op 31.000 toevoegingen.

Asieltoevoegingen in 2006

Uit onderstaande grafiek blijkt dat het na een daling in de afgelopen jaren het afgifteniveau zich lijkt te stabiliseren rond de 6.000 asieltoevoegingen. Deze stabilisatie is ook te zien in de instroom van het aantal asielzoekers. De stijging in het jaar 2005 wordt veroorzaakt doordat alle asieltoevoegingen van de Stichting Rechtsbijstand Asiel, na de fusie van de drie stichtingen, met ingang van 1 januari 2005 in het hofressort Arnhem worden aangevraagd.

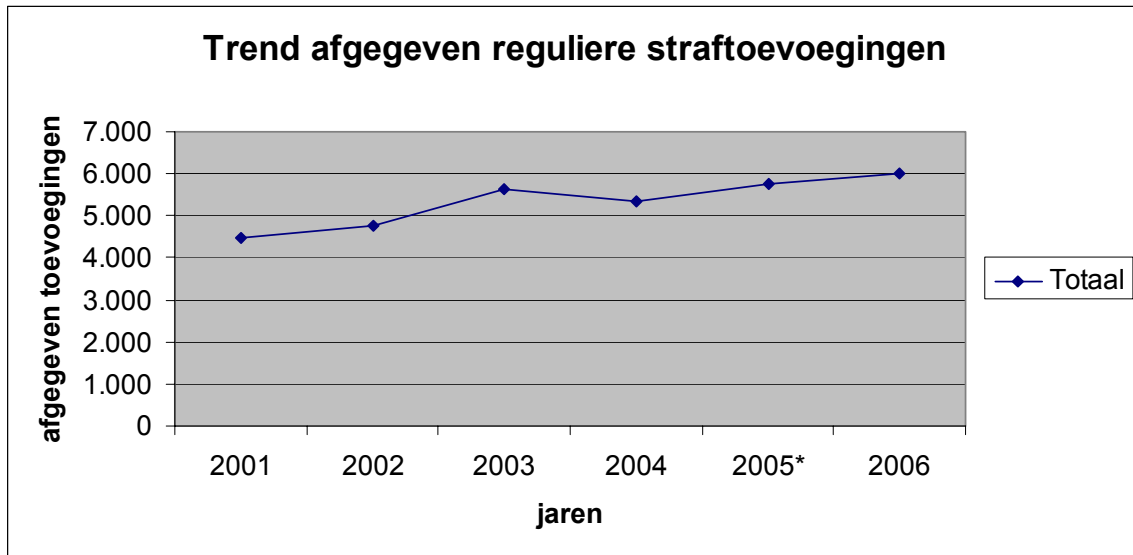

Figuur 3 Trend afgegeven asieltoevoegingen. *2005 op basis van de eerste 7 maanden.

Voor 2006 wordt verwacht dat de instroom en daarmee ook het afgifteniveau van de toevoegingen zich zal stabiliseren. Het afgifteniveau voor de begroting 2006 wordt derhalve bepaald op 6.000 toevoegingen.

Reguliere straf toevoegingen in 2006

Zoals uit onderstaande grafiek blijkt laat het afgifteniveau van het aantal straf toevoegingen al jaren een lichte stijging zien.

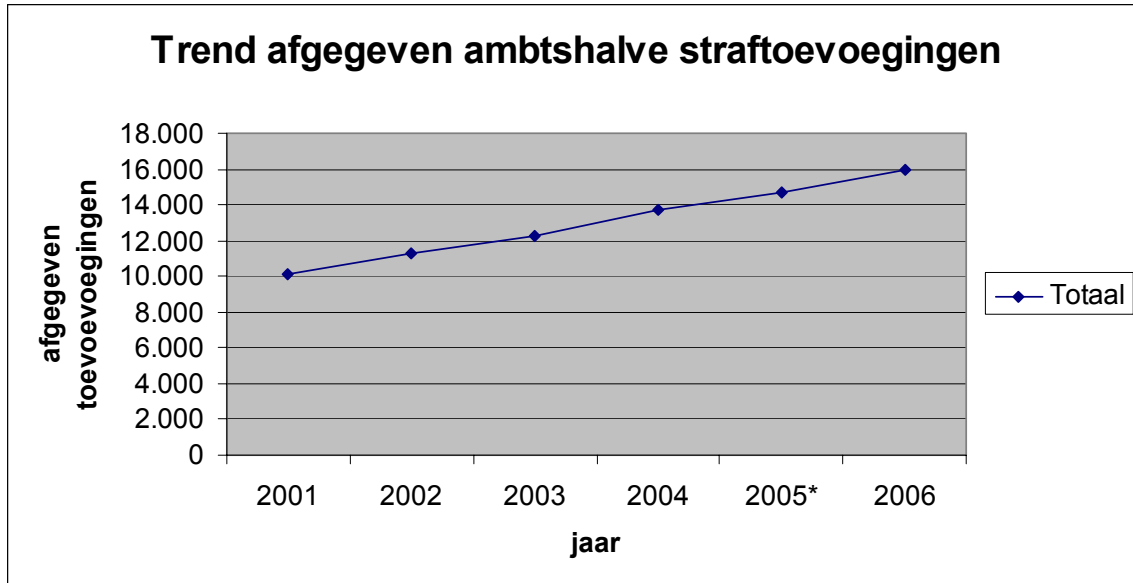

Figuur 4 Trend afgegeven reguliere straf toevoegingen. *2005 op basis van de eerste 7 maanden.

De verwachting is dat deze lichte stijging, mede onder invloed van de (voorgenomen) invoering van VIValt per 1 januari 2006, zich ook in 2006 zal voortzetten. Het afgifteniveau voor de begroting 2006 wordt derhalve bepaald op 6.000 toevoegingen.

Ambthalf straf toevoegingen in 2006

Uit de onderstaande grafiek kan worden afgeleid dat in de afgelopen vijf jaren het afgifteniveau van het aantal ambthalf toevoegingen ieder jaar met ongeveer 10% is gestegen.

Figuur 5 Trend afgegeven ambtshalve strafvoegingen

Rekening houdend met een zelfde stijging in 2006 wordt het afgifteniveau voor de begroting 2006 bepaald op 16.000 toevoegingen.

4. begroting en toelichting

De begroting 2006 overschrijdt het kader met € 4,5 miljoen. Hiervoor zijn een viertal hoofdoorzaken aan te wijzen:

- de stijging van het aantal ambtshalve straftoevoegingen (overschrijding van +/- € 1,6 miljoen);
- de stijging van het aantal inverzekeringstellingen (overschrijding van +/- € 0,8 miljoen);
- de stijging van het aantal mediationtoevoegingen (+/- € 1,8 miljoen);
- de financieringssysteem van het juridisch loket (overschrijding van +/- € 0,4 miljoen).

Op grond van de prognose 2005 zal de egalisatiereserve aan het eind van het jaar 2005 ongeveer € 4,6 miljoen bedragen. Door de overschrijding van het kader zal eind 2006 deze egalisatiereserve nagenoeg volledig zijn uitgeput.

Ambtshalve straftoevoegingen en inverzekeringstellingen

Het aantal ambtshalve straftoevoegingen en inverzekeringstellingen stijgt reeds een aantal jaar steeds met jaarlijks ongeveer 10%. Doordat de financiering plaatsvindt op basis van T-2, overstijgen de uitgaven ieder jaar het kader. De afgelopen jaren werd deze overschrijding steeds financieel gecompenseerd door de daling van de asieltoevoegingen. Vanaf 2005/2006 stabiliseert echter het aantal asieltoevoegingen, waardoor in 2006 een overschrijding van het kader ontstaat van ongeveer € 1,6 miljoen voor ambtshalve straftoevoegingen en € 0,8 miljoen voor inverzekeringstellingen.

Mediationtoevoegingen

Op basis van een prognose van het aantal verwijzingen door het loket en de gerechten wordt het aantal af te geven mediationtoevoegingen voor 2006 begroot op 3.000. De kosten die hiermee gepaard gaan bedragen ongeveer € 1,8 miljoen. De verwachting is dat het aantal civiele en lichte adviestoevoegingen door een toenemend gebruik van mediation zal afnemen. Deze afname wordt begroot op 50% van het aantal mediationtoevoegingen.

Deze daling wordt echter gecompenseerd door de invoering van VIValt per 1 januari 2006. Door de invoering van VIValt wordt namelijk een daling van het aantal afwijzingen verwacht. Dit zal met name bij de civiele toevoegingen zorgen voor een stijging van 3% van het aantal toevoegingen.

Financieringsmodel Juridisch Loket

De financiering van het Juridisch Loket door het ministerie vindt, zoals voorheen ook bij de stichtingen, plaats via de overige programmakosten en is derhalve gebaseerd op het aantal toevoegingen. Op basis van het aantal toevoegingen maakt de Raad Arnhem ongeveer 16% uit van de landelijke massa. De raden hebben landelijk afgesproken ieder 20% van de financiering van het Juridisch Loket op zich te nemen. Door deze ongelijke verdeling ontstaat een overschrijding van het kader met ongeveer 0,4 miljoen. Op landelijk niveau overleg zal overleg worden gevoerd door de raden en het ministerie van Justitie, met als inzet vanuit de Raad Arnhem om ook de financiering vanuit het ministerie op 20% per raad te baseren. Bij de opstelling van de begroting is hiermee in het kader vooralsnog geen rekening gehouden.

4.1. BEGROTING 2006 IN CIJFERS

BEGROTING RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND ARNHEM		Kaderstelling 2006	Begroting 2006
Recapitulatie kosten (x € 1.000)		bedragen	bedragen
1. Asiel toevoegingen		1.743	1.545
2. AC's		3.547	3.556
Rechtsbijstandverlening SRA		2.692	3.025
3. Organisatiekosten SRA		1.442	1.476
4. VVN		1.285	450
ICT asiel		89	115
Vernieuwing asiel		158	-
Landelijke portefeuille asiel		-	85
		<u>10.956</u>	<u>10.252</u>
5. Ambtshalve straf toevoegingen		10.982	12.540
6. Inverzekeringstellingen		2.900	3.723
7. Straftoevoegingen		3.686	3.835
8. Civiele toevoegingen		19.162	19.483
Lichte Advies Toevoegingen (LAT)		-	1.210
Meditation		-	1.836
9. Stichtingen rechtsbijstand (excl. milieu)		3.763	-
10. Publieksfunctie stichtingen (incl. rechts- en wetswinkels)		768	3
Kosten Stelselherziening		-	160
Juridisch Loket		-	3.875
11. Projecten/ experimenten		<u>499</u>	<u>340</u>
Overige programmakosten		<u>27.879</u>	<u>30.742</u>
Website raden		57	57
Milieu		84	-
totale kosten programma		52.858	57.257
12. Apparaatskosten		2.820	3.287
Aanvullend kader huisvestingscomponent		74	-
af: aanvullende kaderstelling		-	-
		<u>2.894</u>	<u>3.287</u>
totale kosten programma/ apparaat		55.752	60.544
Recapitulatie dekking (x € 1.000)			
13. Rentebaten		-	250
14. Overige baten		-	-
15. Subsidie DTR, bevoorschotting		55.752	55.752
toename vordering Ju		-	-
		-	-
Totale dekking		55.752	56.002
Verschil begroting - dekking		0	4.542
16. Onttrekking egalisatiereserve			4.542

BIJLAGEN

JAARPLAN RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND ARNHEM 2006

BIJLAGE 1

SAMENSTELLING RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND ARNHEM PER 1 JANUARI 2006

SAMENSTELLING VAN DE RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND ARNHEM

J. A. Gerritsen, voorzitter
Burgemeester te Zutphen

Vacature, penningmeester

Mr. H.R. Quint, secretaris
Advocaat te Zwolle

Vacature

Vacature

Vacature

2 reeds bestaande vacatures

BIJLAGE 2

Inschrijvingsvoorwaarden 2006

I Algemene inschrijvingsvoorwaarden

Artikel 1	Kantoororganisatie/verslaglegging
Artikel 1a	Auditverklaring
Artikel 1b	Maximaal aantal af te geven toevoegingen

II Specifieke deskundigheidseisen

Artikel 2	Asielrecht
Artikel 3	Strafrecht
Artikel 4	Psychiatrisch-patiëntenrecht
Artikel 5	Vreemdelingenrecht (niet zijnde asielrecht)
Artikel 6	WAO/WAZ/WAJong-zaken
Artikel 7	Wijziging of doorhaling van inschrijving

Advocaten die rechtsbijstand in de zin van de wet willen verlenen moeten zich bij een Raad voor Rechtsbijstand inschrijven. Advocaten die kantoor houden in het ressort Arnhem kunnen inschrijving verzoeken bij de Raad voor Rechtsbijstand te Arnhem. Men kan slechts bij één raad ingeschreven staan. Op grond van de artikelen 14 en 15 Wrb kunnen door de raden aan de inschrijving voorwaarden worden verbonden die betrekking hebben op de organisatie van het kantoor, de verslaglegging door de advocaat omtrent de door hem verleende bijstand, het minimum en het maximum aantal zaken waarvoor een advocaat jaarlijks zal worden toegevoegd en de deskundigheid van de advocaat op bepaalde rechtsterreinen. Deze voorwaarden gelden ook voor bij de Raad ingeschreven mediators.

I. Algemene inschrijvingsvoorwaarden

Artikel 1. Kantoororganisatie/verslaglegging

1. De advocaat dient bij inschrijving het volgende te verklaren:
  - a. dat de kantoororganisatie zodanig is dat voldoende is voorzien in de telefonische bereikbaarheid tijdens kantooruren en in vervanging bij ziekte en vakanties;
  - b. dat er bereidheid bestaat om desgevraagd informatie over de verleende rechtsbijstand te verstrekken ten behoeve van de evaluatie van het beleid;
  - c. dat aan verzoeken van de Raad om nadere informatie die nodig is voor het beoordelen van een aanvraag om een toevoeging of een vergoeding, op correcte wijze, dat wil zeggen zoals neergelegd in de Wet op de rechtsbijstand en de daarop berustende Amvb's, zal worden voldaan;

- d. dat er bereidheid bestaat om deel te nemen aan de voorschotregeling en de daaraan gekoppelde rekening-courant bij de Raad;
  - e. dat hij/zij de zaken waarin hij is toegevoegd persoonlijk behandelt dan wel dat hij de hem/haar toebedeelde piketdiensten persoonlijk verricht, behoudens incidentele gevallen waarin sprake is van overmacht of waarneming door anderen wegens ziekte, vakantie en/of andere noodzakelijke absentie; dat hij/zij in het kader hiervan overeenkomstig de regelingen zal handelen zoals vastgesteld in het piketreglement m.b.t. roosterwijzigingen/vervanging
2. Op verzoek dient de advocaat schriftelijke bewijsstukken te overleggen waaruit blijkt dat is voldaan aan de in dit reglement gestelde voorwaarden.

Artikel 1a. Auditverklaring

1. De advocaat dient een auditverklaring over te leggen die in het jaar 2006 geldig is.
2. De beginnende advocaat die op of na 1 januari 2006 aanvangt met de verlening van gesubsidieerde rechtsbijstand én aan de Raad voor de eerste maal om inschrijving verzoekt, wordt – als hij nog niet kan voldoen aan de in het eerste lid gestelde voorwaarde – voor een periode van vier maanden voorlopig ingeschreven, zulks op voorwaarde dat hij bij zijn verzoek om inschrijving door het overleggen van bescheiden heeft aangetoond dat hij een audit heeft aangevraagd. Deze voorlopige inschrijving wordt na vier maanden beëindigd indien de advocaat binnen deze periode niet alsnog een geldige auditverklaring aan de Raad heeft overgelegd.
3. Indien de advocaat, die in het bezit is van een geldige auditverklaring, die is afgegeven ten behoeve van een advocatenkantoor of een samenwerkingsverband van meerdere advocaten, dit advocatenkantoor of dit samenwerkingsverband verlaat om elders de praktijk voort te zetten, kan de Raad van hem verlangen dat hij binnen een door de Raad gestelde termijn een nieuwe auditverklaring overlegt. Deze termijn bedraagt tenminste vier maanden. De advocaat wordt voor de duur van de hem gestelde termijn voorlopig ingeschreven. Deze voorlopige inschrijving wordt beëindigd indien de advocaat binnen de hem gestelde termijn niet een nieuwe, geldige auditverklaring aan de Raad heeft overgelegd.
4. Indien de auditverklaring vóór 31 december 2006 zijn geldigheid verliest én de advocaat voorafgaande aan de datum waarop de geldigheidsduur is verstreken geen nieuwe auditverklaring, die tenminste geldig is voor de resterende periode van 2006, aan de Raad heeft overgelegd, wordt de inschrijving doorgehaald.

Artikel 1b. Maximaal af te geven toevoegingen

Er is een maximum gesteld aan het aantal af te geven toevoegingen, waaronder inbegrepen lasten tot toevoeging. Voor de berekening van het maximum aantal toevoegingen worden afgegeven toevoegingen herleid naar eenheden. Het maximum is gesteld op 250 eenheden. Daarbij geldt voor:

- a. een lichte adviestoevoeging: éénderde eenheid
  - b. zaken die volgens het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 (Bvr 2000) met minder dan 6 punten worden gewaardeerd: tweederde eenheid
  - c. toevoegingen die met 6 of meer punten worden gewaardeerd: één eenheid.
- De eenheid geldt per afgegeven toevoeging. Er is geen verhoging van het aantal van 250 eenheden mogelijk.

Maximum bereikt

Indien het maximum is bereikt worden geen toevoegingen meer verstrekt.

- **Piketrooster**
Uw naam zal ook hier worden doorgehaald. In het geval u nog ingeroosterd staat nadat het maximum is bereikt, dan dient u zelf voor vervanging te zorgen.
- **Ambsthalve lasten**
Na het bereiken van het maximum worden ambtshalve lasten die zijn afgegeven, afgewezen. Dit geldt eveneens voor toevoegingen die voortkomen uit de piketten bij de gerechten. U dient zelf de griffies van de gerechten in te lichten.
- **Verwijsarrangement**
De Raad zal aangeven bij het Juridisch Loket dat de betreffende advocaat voor de resterende tijd van het jaar niet meer deelneemt aan het verwijsarrangement.
- **Deelname spreekuurvoorziening AC**
Ook de inroostering in de AC's alsmede die voor de vervolgfase wordt doorgehaald als het maximum is bereikt. In dit geval echter regelt de Stichting Rechtsbijstand Asiel de vervanging van reeds geplande diensten.

II. Specifieke deskundigheidseisen

Artikel 2. Asielrecht

A. Inschrijvingsvoorwaarden advocaten

1. Inschrijvingsvoorwaarden: onvoorwaardelijke toelating:
De advocaat die wil worden ingeschreven om rechtsbijstand te verlenen aan asielzoekers dient te voldoen aan de algemene inschrijvingsvoorwaarden en bovendien dient hij/zij:
  - a. het overleggen van het certificaat van de beroepsopleiding van de Orde, tenzij door de Algemene Raad van de Orde daarvoor vrijstelling is verleend. Voor advocaten, die beëdigd zijn voordat de beroepsopleiding werd ingevoerd, geldt dat zij dienen te overleggen een certificaat van succesvolle deelname aan de destijds door de Raad van Toezicht voor het eerste stagejaar verplicht gestelde basis cursus, dan wel een stageverklaring;
  - b. het overleggen van een certificaat van succesvolle deelname aan door de Raad landelijk erkende cursussen op het gebied van het Asiel -, Vluchtelingen -, en Vreemdelingenrecht in de drie jaar voorafgaand aan het verzoek tot deelname¹;
  - c. het tijdens het jaar van voorwaardelijke inschrijving onder begeleiding van een reeds op het terrein van het Asiel- en Vluchtelingenrecht ingeschreven rechtsbijstandverlener behandelen van tenminste 12 zaken betreffende het Vluchtelingenrecht, waarvan tenminste:

---

¹ Verplicht is het volgen van de leergang Vreemdelingen / Vluchtelingenrecht van Opleidingen Sociaal Recht, bestaande uit de basis cursus A Vreemdelingenrecht; de verdiepingscursus B Vreemdelingenrecht en de cursus C Vluchtelingenrecht, dan wel het volgen van een leergang die naar het oordeel van de Commissie Rechtsbijstand Asiel naar inhoud en diepgang tenminste gelijkwaardig is. Van de verdiepingscursus B Vreemdelingenrecht kan vrijstelling worden verleend indien een advocaat aantoonbaar te beschikken over ruime ervaring op het gebied van het reguliere vreemdelingenrecht.

- 6 asielprocedures waarin in het kader van het voornemen een zienswijze is gegeven;
  - 6 asielprocedures waarin beroep is ingesteld bij de rechtbank en de gronden zijn aangevuld c.q. hoger beroep bij de Raad van State en ter terechtzitting pleidooi is gehouden.
- d. het lidmaatschap van de Landelijke Werkgroep Rechtshulp aan Vluchtelingen van VluchtelingenWerk;
  - e. het desgevraagd aan de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers beschikbaar stellen van dossiers ten behoeve van klachtbehandeling, ambthalf onderzoek en steekproefsgewijs onderzoek naar de kwaliteit van de rechtsbijstand in zijn algemeen.
  - f. uitdrukkelijk de verplichting te aanvaarden om deelnemers (advocaten en juristen in loondienst) te begeleiden die voorwaardelijk voor het terrein van het asiel - en vluchtelingenrecht zijn ingeschreven;
  - g. te verklaren bereid te zijn zich te onderwerpen aan intercollegiale toetsing;
  - h. handelen naar de eisen van zorgvuldige en doelmatige asiel – en vluchtelingenrechtsbijstandverlening. In dat kader volgt de advocaat in zijn praktijkvoering de eisen die voortvloeien uit de minimumnormen die zijn opgenomen in de Leidraad voor de asieladvocaat.

Toelichting nieuw lid h en aanpassing lid e:

De wet gaat ervan uit dat advocaten op zorgvuldige en doelmatige wijze rechtsbijstand verlenen. Tegen die achtergrond kunnen de raden aan de inschrijving van advocaten voorwaarden verbinden die onder meer betrekking kunnen hebben op de deskundigheid van de advocaat op bepaalde rechtgebieden en op de organisatie van het kantoor waar de advocaat werkzaam is.

De wetgever is er van uitgegaan dat over het stellen van inschrijvingsvoorwaarden goed overleg met de advocatuur plaatsvindt. In de praktijk is dan ook sprake van een stelsel dat gaandeweg en rekening houdend met ontwikkelingen in de beroepsgroep zelf wordt ontwikkeld.

Op het terrein van de rechtsbijstand in asiel- en vluchtelingen zaken is in samenspraak met rechtsbijstandverleners een Leidraad voor de asieladvocaat ontwikkeld, getiteld “Bij de hand in asielzaken”. Deze leidraad gaat in op allerlei praktische vragen en dilemma’s en beoogt een bijdrage aan de kwaliteit van de asielrechtbijstand te leveren door het geven tips en adviezen bij te maken keuzes.

Hiernaast geeft de Leidraad minimumnormen voor de rechtsbijstandverlening, welke een aanvulling en een concrete uitwerking zijn van de gedragsregels voor advocaten en de kwaliteitsstandaard van de Nederlandse Orde van advocaten. Voor deze minimumnormen geldt overigens dat deze niet op zichzelf staan en vooral praktische waarde krijgen in de algehele context van de Leidraad. Op die wijze beoogt de Leidraad richting te geven aan het handelen van de advocaat in de dagelijkse uitoefening van zijn praktijk.

De advocaat behoudt overigens ruimte om van de beschreven normen af te wijken indien een individuele situatie daarom vraagt. De Leidraad geeft aan dat de aard van de zaak, ontwikkelingen in de jurisprudentie of een briljante ingeving kunnen leiden tot een andere aanpak. Daarmee staat de leidraad niet alleen voor ambachtelijk kunnen, maar ook voor creativiteit. Uiteraard zal de advocaat een afwijking van de minimumnormen behoorlijk moeten kunnen verantwoorden.

De raden beschouwen de Leidraad niet alleen als een handleiding voor de rechtsbijstandverleners zelf, maar in het kader van klachtbehandeling en ambthalf onderzoek door de Commissie Rechtsbijstand Asiel ook als een instrument dat de toetsing van het optreden van toegelaten rechtsbijstandverleners ondersteunt.

De leidraad kan tevens gebruikt worden om aan de hand van een steekproef bestaande uit een aantal geanonimiseerde dossiers de kwaliteit van de rechtsbijstand aan asielzoekers in zijn algemeenheid te beoordelen.

Om een dergelijke toets mogelijk te maken dienen dossiers van rechtsbijstandverleners met dat doel ter beschikking gesteld te worden van de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers. Artikel h , reeds bedoeld om het opvragen van dossiers in het kader van klachtbehandeling en ambthalf onderzoeken mogelijk te maken, is daartoe aangepast en procedureel vereenvoudigd.

2. Inschrijvingsvoorwaarden: voorwaardelijke toelating:

- a. de Raad kan overgaan tot voorwaardelijke inschrijving voor een periode van 1 jaar, in die gevallen waarin wordt voldaan aan de voorwaarden als gesteld in lid 1 onder a, b en d. Deze termijn kan in bijzondere gevallen worden verlengd met een door de Raad te bepalen termijn;
- b. de voorwaarden betreffen in ieder geval de begeleiding door een reeds op het terrein van het asiel - en vluchtelingenrecht onvoorwaardelijk ingeschreven rechtsbijstandverlener die deelneemt aan de van overheidswege gefinancierde rechtsbijstandverlening aan asielzoekers;
- c. na afloop van de periode van voorwaardelijke inschrijving gaat de Raad uitsluitend tot definitieve inschrijving over indien uit rapportage van de advocaat en diens begeleider is gebleken dat aan de voorwaarden van lid 1 en de bij de voorwaardelijke inschrijving gestelde voorwaarden wordt voldaan.

3. Onderhoudsvoorwaarde:

Om ingeschreven te blijven dient een (voorwaardelijk) ingeschreven rechtsbijstandverlener in ieder jaar van inschrijving:

- a. tenminste voor het minimum van twaalf zaken per jaar op het terrein van het asiel –en vluchtelingenrecht te worden toegevoegd;
- b. de ontwikkelingen op het terrein van het asiel - en vluchtelingenrecht te volgen, onder meer door middel van het jaarlijks volgen van één of meer op het terrein van het asiel - en vluchtelingenrecht toegesneden cursussen of andere activiteiten², die op basis van de regeling permanente opleiding van de Nederlandse Orde van Advocaten worden gewaardeerd met in totaal tenminste vier punten.
- c. lid te zijn van de Landelijke Werkgroep Rechtshulp aan Vluchtelingen van VluchtelingenWerk;

4. Hardheidsclausule

De Raad kan in uitzonderlijke gevallen afwijken van de in lid 1,2 en 3 genoemde voorwaarden.

5. Overdracht dossiers

Indien tengevolge van wijziging of beëindiging van de praktijk overdracht van dossiers in asiel- en vluchtelingenzaken aan een andere rechtsbijstandverlener plaats moet vinden, legt de advocaat de wijze waarop deze overdracht is geregeld ter goedkeuring aan de Raad voor.

6. Uitsluiting

De Raad kan - ambtshalve of naar aanleiding van een schriftelijke klacht - een toegelaten advocaat een waarschuwing geven of al dan niet tijdelijk van de verdere verlening van rechtsbijstand op het terrein van het asiel - en vluchtelingenrecht uitsluiten, indien uit concrete feiten of omstandigheden is gebleken van enig handelen of nalaten in strijd met een zorgvuldige en doelmatige asiel - en vluchtelingenrechtbijstandsverlening Deze maatregelen kunnen gepaard gaan met melding aan de Deken. Het advies daartoe wordt aan de Raad uitgebracht door de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers.

---

² Andere activiteiten zijn de deelneming aan AC-bijeenkomsten georganiseerd door de SRA en de Landelijke Werkgroep Rechtshulp aan Vluchtelingen van Vluchtelingenwerk.

7. Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers

De commissie adviseert, hetzij naar aanleiding van een klacht, hetzij op eigen initiatief, de Raad over maatregelen te nemen tegen advocaten. In een afzonderlijk reglement worden de werkzaamheden van en de behandeling van klachten door de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers geregeld. De ingeschreven advocaat verplicht zich te onderwerpen aan het genoemde reglement.

B. Inschrijvingsvoorwaarden deelname advocaten aan de spreekuurvoorziening in het AC:

Voor deelname van advocaten aan de spreekuurvoorziening in het Aanmeldcentrum worden de volgende nadere kwaliteitseisen gesteld:

- a. de advocaat dient minimaal twee jaar (waarvan minimaal één jaar definitief) tot de verlening van rechtsbijstand op het terrein van het asiel – en vluchtelingenrecht te zijn toegelaten;
- b. voor advocaten geldt dat een substantieel deel (minimaal 50 toevoegingen) van de praktijk dient te bestaan uit asiel - en vluchtelingenzaken. Deelname aan het AC rooster kan er tevens toe leiden dat de Raad in een beleidsregel overgaat tot een bijstelling van het maximaal aantal te verrichten toevoegingen, dit mede afhankelijk van de frequentie van deelname van de betrokken rechtsbijstandverlener in het AC;
- c. gebleken actuele kennis van het asiel - en vluchtelingenrecht;
- d. een schriftelijke verklaring overleggen van een op het rooster toegelaten rechtsbijstandverlener. Deze toegelaten rechtsbijstandverlener verklaart bereid te zijn de nieuwe rechtsbijstandverlener gedurende drie maanden te begeleiden;
- e. toelating geschiedt in eerste instantie voorwaardelijk voor de duur van één jaar. Na afloop van de periode van voorwaardelijke toelating gaat de Raad uitsluitend tot definitieve inschrijving over indien daartoe voor afloop van de periode een verzoek wordt gedaan door de betreffende rechtsbijstandverlener onder overlegging van een verklaring van instemming door zijn / haar mentor.

De Raad kan nadere regels stellen met betrekking tot frequentie van deelname, de flexibele inzet, de buitenressortelijke inzet en de beschikbaarheid voor een schaduwrooster.

Artikel 3. Strafrecht

1. Inschrijvingsvoorwaarden strafzaken:

De advocaat die wil worden ingeschreven om rechtsbijstand te verlenen in strafzaken, dient te voldoen aan de algemene inschrijvingsvoorwaarden en bovendien dient hij/zij:

- a. te beschikken over een stageverklaring of heeft met goed gevolg het onderdeel strafrecht van de beroepsopleiding van de Orde van Advocaten afgerond of dient rechterlijke ambtenaar in opleiding (RAIO) te zijn, die de parketstage heeft afgerond;

2. Inschrijvingsvoorwaarden strafpiket:

De advocaat die deel wil nemen aan het strafpiket dient:

- a. te zijn ingeschreven op het terrein van strafrecht
- b. een drietal piketbezoeken aan inverzekeringgestelden te hebben bijgewoond onder leiding van een piketadvocaat, alsmede een tweetal voorgeleidingen bij de rechter-commissaris voor vorderingen tot inbewaringstelling;
- c. te verklaren dat men de piketdienst, behoudens overmacht, persoonlijk zal vervullen

d. op zijn/haar kantoor te beschikken over een fax.
Als uitgangspunt geldt dat de advocaat de uit een piketzaak voortvloeiende strafzaak, behoudens bijzondere omstandigheden, zelf behandelt.

3. Onderhoudsvoorwaarden:

Om ingeschreven te blijven dient een ingeschreven advocaat te verklaren dat hij/zij per inschrijvingsperiode van twee jaar:

- a. tenminste 10 studiepunten op het gebied van het strafrecht zal behalen (e.e.a. als bedoeld in de Verordening Permanente Opleiding van de Nederlandse orde van advocaten);
- b. tenminste 15 strafzaken (toegevoegde dan wel betalende) zal behandelen;
- c. op zijn/haar kantoor te beschikken over een fax.

4. Hardheidsclausule:

In bijzondere gevallen kan de Raad van deze voorwaarden afwijken. De raadscommissie strafrecht adviseert omtrent het toepassen van de hardheidsclausule.

Artikel 4. Psychiatrisch-patiëntenrecht

1. Inschrijvingsvoorwaarden: onvoorwaardelijke toelating

De advocaat die wil worden ingeschreven om rechtsbijstand te verlenen aan psychiatrische patiënten, dient te voldoen aan de algemene inschrijvingsvoorwaarden en bovendien dient hij/zij:

- a. de beroepsopleiding van de Orde van Advocaten te hebben voltooid voorzover daarvan geen vrijstelling is verleend, dan wel te beschikken over een stageverklaring;
- b. in de afgelopen 12 maanden voorafgaand aan het verzoek met goed gevolg te hebben voltooid de "piketcursus psychiatrisch patiëntenrecht" verzorgd door de OSR dan wel de cursus "BOPZ" verzorgd door de SSR;
- c. te hebben geobserveerd de behandeling door een ervaren advocaat van minimaal 3 zaken, waarvan minimaal 1 inbewaringstelling, inclusief de behandeling tot voortzetting van de inbewaringstelling, en 1 (verlenging van) rechterlijke machtiging;

2. Inschrijvingsvoorwaarden: voorwaardelijke toelating

Indien een advocaat voldoet aan alle in lid 1 genoemde voorwaarden, met uitzondering van het sub a) genoemde, kan een advocaat verzoeken om een voorwaardelijke inschrijving. In de twaalf daaropvolgende maanden dient te worden voldaan aan het in lid 1 sub a) gestelde. De voorwaardelijke inschrijving wordt omgezet in een definitieve indien de verklaring als bedoeld in lid 1 sub a) wordt overgelegd. De raadscommissie rechtsbijstand aan psychiatrische patiënten adviseert omtrent het toepassen van de voorwaardelijke inschrijving.

3. Onderhoudsvoorwaarden:

Om ingeschreven te blijven dient een ingeschreven advocaat te verklaren dat hij/zij per inschrijvingsperiode van één jaar:

- a. ten minste tien zaken (toegevoegde dan wel betalende) per jaar zal behandelen op het terrein van de BOPZ.

4. Hardheidsclausule:

In bijzondere gevallen kan de Raad, met uitzondering van de onder lid 1 sub d) genoemde voorwaarde, van deze voorwaarden afwijken. De raadscommissie rechtsbijstand aan psychiatrische patiënten adviseert omtrent het toepassen van de hardheidsclausule.

Artikel 5. Vreemdelingenrecht (niet zijnde asielrecht)

1. Inschrijvingsvoorwaarden:

De advocaat die wil worden ingeschreven om rechtsbijstand te verlenen aan vreemdelingen, niet zijnde asielzoekers, dient te voldoen aan de algemene inschrijvingsvoorwaarden en bovendien dient hij/zij:

- a. te verklaren de beroepsopleiding met goed gevolg te hebben afgelegd (of vrijstelling heeft verkregen); of indien hij/zij is beëdigd voordat deze opleiding werd ingevoerd: de door de Raad van Toezicht gestelde basiscursus te hebben gevolgd, dan wel in het bezit te zijn van de stageverklaring;
- b. het met succes gevolgd hebben van door de Raad landelijke erkende cursussen op het gebied van het asiel -, vluchtelingen -, en vreemdelingenrecht in de drie jaar voorafgaand aan het verzoek tot deelname;
- c. deel te nemen aan de werkgroep rechtsbijstand in vreemdelingenzaken van FORUM te Utrecht.

2. Onderhoudsvoorwaarden:

Om ingeschreven te blijven dient een ingeschreven advocaat te verklaren dat hij/zij per inschrijvingsperiode van één jaar:

- a. zich op de hoogte zal blijven houden van actuele ontwikkelingen op het rechtsgebied door het volgen van cursussen en het bijhouden van relevante literatuur;
- b. ten minste tien zaken betreffende het vreemdelingenrecht te hebben behandeld hetzij de verrichtingen van een terzake ervaren advocaat observerend, hetzij onder begeleiding van een ervaren advocaat;

3. Hardheidsclausule:

In bijzondere gevallen kan de Raad van deze voorwaarden afwijken. De raadscommissie rechtsbijstand vreemdelingenrecht adviseert omtrent het toepassen van de hardheidsclausule.

Artikel 6. WAO/WAZ/WAJong-zaken

1. Inschrijvingsvoorwaarden:

De advocaat die wil worden ingeschreven om rechtsbijstand te verlenen op het rechtsterrein van de WAO/WAZ/WAJong, dient te voldoen aan de algemene inschrijvingsvoorwaarden en bovendien dient hij/zij:

- a. te verklaren het onderdeel sociale zekerheid van de beroepsopleiding met goed gevolg te hebben afgelegd (of vrijstelling te hebben verkregen); of, indien hij/zij is beëdigd voordat deze opleiding werd ingevoerd: de door de Raad van Toezicht opgestelde basiscursus te hebben gevolgd, dan wel in het bezit te zijn van een stageverklaring;
- b. te verklaren de VSO Basiscursus Sociaal Verzekeringsrecht en Sociaal Zekerheidsrecht voortgezet: Arbeidsongeschiktheid bij de OSR gevolgd te hebben;
- c. te verklaren passief lid te zijn van het Kennisnet Sociale Zekerheid van de OSR te Utrecht, dan wel lid te zijn van de specialistenvereniging Sociale Zekerheid;
- d. een verklaring over te leggen waaruit blijkt dat hij/zij in het voorafgaande jaar ten minste in tien zaken betreffende WAO/WAZ/WAJong de verrichtingen van een terzake ervaren advocaat heeft geobserveerd;

2. Onderhoudsvoorwaarden:

Om ingeschreven te blijven dient een ingeschreven advocaat te verklaren dat hij/zij per inschrijvingsperiode van twee jaar:

- a. ten minste zes studiepunten op het gebied van WAO-recht zal behalen (e.e.a. als bedoeld in de Verordening Permanente Opleiding van de Nederlandse orde van advocaten;
- b. tenminste 10 zaken (toegevoegde dan wel betalende) zal behandelen op het terrein van de WAO/WAZ/WAJong;

3. Hardheidsclausule:

In bijzondere gevallen kan de Raad van deze voorwaarden afwijken. De raadscommissie rechtsbijstand WAO adviseert omtrent het toepassen van de hardheidsclausule.

Artikel 7. Wijziging of doorhaling van inschrijving

1. Wanneer de advocaat in een ander ressort kantoor gaat houden, dient verzocht te worden om uitschrijving. Met een bewijs van uitschrijving kan men zich opnieuw in laten schrijven bij een andere Raad voor Rechtsbijstand. Wijziging van gegevens, bijvoorbeeld door een verhuizing of kantoorwisseling, moeten schriftelijk worden opgegeven aan de Raad.
2. De inschrijving wordt door de Raad doorgehaald bij verlies van hoedanigheid van advocaat. Voorts kan de Raad besluiten om de inschrijving door te halen indien:
  - a. de advocaat niet voldaan heeft dan wel niet langer voldoet aan de voor de inschrijving gestelde voorwaarden; of
  - b. de rechtsbijstand die door de advocaat wordt verleend niet voldoet aan redelijkerwijs te stellen eisen van doelmatigheid en zorgvuldigheid; of
  - c. aan de advocaat een maatregel is opgelegd als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder a) tot en met c) van de Advocatenwet.

Deelnamevoorwaarden voor juristen in loondienst op het gebied van het asiel – en vluchtelingenrecht voor het jaar 2006.

De raden voor rechtsbijstand hebben besloten dat voor juristen die in loondienst van de Stichting Rechtsbijstand Asiel werkzaam zijn inhoudelijk zoveel mogelijk dezelfde eisen zullen gelden als voor andere rechtsbijstandverleners die op dit rechtsgebied werkzaam zijn. De Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers toetst de juristen in loondienst aan deze voorwaarden en zal in betreffende gevallen de stichting adviseren over de inzet van de juristen en de in dat kader eventueel noodzakelijke begeleiding. In de Financieringsvoorwaarden ten behoeve van de Stichting Rechtsbijstand Asielzoekers is bepaald dat de stichting de deelnemingsvoorwaarden in acht zal nemen en zal vertalen naar de aan juristen te stellen functie-vereisten.

Artikel 1 Voorwaarden voor deelname

- a. het hebben gevolgd van een door de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers erkende cursus (bijvoorbeeld de TOA-cursus) op het gebied van het optreden op de terechtzitting in de drie jaar voorafgaand aan het verzoek tot deelname;
- b. het overleggen van een certificaat van succesvolle deelname aan door de Raad dan wel de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers van de raad landelijk erkende cursussen op het gebied van het asiel-, vluchtelingen- en vreemdelingenrecht in de drie jaar voorafgaand aan het verzoek tot deelname³;
- c. het in het jaar voorafgaand aan het verzoek om onvoorwaardelijke inschrijving onder begeleiding van een reeds op het terrein van het asiel- en vluchtelingenrecht ingeschreven rechtsbijstandverlener behandeld hebben van tenminste 12 zaken betreffende het Vluchtelingenrecht waarvan tenminste:
  - 6 asielprocedures waarin in het kader van het voornemen een zienswijze is gegeven;
  - 6 asielprocedures waarin beroep is ingesteld bij de rechtbank c.q. hoger beroep bij de Raad van State en ter terechtzitting pleidooi is gehouden;
- d. het lidmaatschap van de Landelijke Werkgroep Rechtshulp aan Vluchtelingen van Vluchtelingenwerk;
- e. het desgevraagd aan de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers beschikbaar stellen van dossiers ten behoeve van klachtbehandeling, ambtholve onderzoek en steekproefsgewijs onderzoek naar de kwaliteit van de rechtsbijstand in zijn algemeen.
- f. het desgevraagd aan de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers, door tussenkomst van de Deken c.q. de directeur van de stichting, verstrekken van gegevens uit dossiers;
- g. het bereid zijn zich te onderwerpen aan intercollegiale toetsing;

---

³ Verplicht is het volgen van de leergang Vreemdelingen / Vluchtelingenrecht van Opleidingen Sociaal Recht (OSR), bestaande uit de basiscursus A Vreemdelingenrecht; de verdiepingscursus B Vreemdelingenrecht en de cursus C Vluchtelingenrecht, dan wel het volgen van een leergang die naar het oordeel van bovengenoemde commissie naar inhoud en diepgang tenminste gelijkwaardig is. Van de verdiepingscursus B Vreemdelingenrecht kan vrijstelling verleend worden indien een rechtsbijstandverlener aantoonbaar te beschikken over ruime ervaring op het gebied van het reguliere vreemdelingenrecht.

- h. handelen naar de eisen van zorgvuldige en doelmatige asiel – en vluchtelingenrechtsbijstandverlening. In dat kader volgt de jurist in zijn praktijkvoering de eisen die voortvloeien uit de minimumnormen die zijn opgenomen in de Leidraad voor de asieladvocaat.

Artikel 2 Voorwaardelijke deelname:

- a. de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers kan aan de stichting tot voorwaardelijke deelname voor een periode van 1 jaar adviseren in die gevallen waarin wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 1 onder a, b en d. Deze termijn kan in bijzondere gevallen worden verlengd met een door de commissie te bepalen termijn;
- b. de voorwaarden betreffen in ieder geval de begeleiding door een reeds op het terrein van het asiel - en vluchtelingenrecht onvoorwaardelijk ingeschreven rechtsbijstandverlener die deelneemt aan de van overheidswege gefinancierde rechtsbijstandverlening aan asielzoekers;
- c. na afloop van de periode van voorwaardelijke deelname zal de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers uitsluitend tot definitieve deelneming kunnen adviseren indien naar het oordeel van de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers uit rapportage van de jurist en diens begeleider is gebleken dat aan de voorwaarden van artikel 1 en in het kader van voorwaardelijke deelname gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Artikel 3. Onderhoudsvoorwaarden:

Om ingeschreven te blijven dient een (voorwaardelijk) ingeschreven jurist in ieder jaar van inschrijving:

- a. tenminste voor het minimum van twaalf zaken per jaar op het terrein van het asiel –en vluchtelingenrecht te worden toegevoegd;
- b. de ontwikkelingen op het terrein van het asiel - en vluchtelingenrecht te volgen, onder meer door middel van het jaarlijks volgen van één of meer op het terrein van het asiel - en vluchtelingenrecht toegenomen cursussen of andere activiteiten⁴, die op basis van de regeling permanente opleiding van de Nederlandse Orde van Advocaten worden gewaardeerd met in totaal tenminste vier punten.
- c. het lidmaatschap van de Landelijke Werkgroep Rechtshulp aan Vluchtelingen van VluchtelingenWerk;

Hardheidsclausule

De raad kan na advies van de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers in uitzonderlijke gevallen ten gunste van de verzoeker afwijken van de genoemde voorwaarden voor (on)voorwaardelijke toelating.

Overige voorwaarden:

Overdracht dossiers

Indien ten gevolge van wijziging of beëindiging van de praktijk overdracht van dossiers in asiel- en vluchtelingenzaken aan een andere rechtsbijstandverlener plaatsvindt, informeert de jurist de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers over de wijze waarop deze overdracht is geregeld.

Maatregelen/uitsluiting

De raad kan - ambtshalve of naar aanleiding van een schriftelijke klacht - een toegelaten rechtsbijstandverlener een waarschuwing geven of al dan niet tijdelijk van de verdere verlening van rechtsbijstand op het terrein van het asiel- en vluchtelingenrecht uitsluiten, dan wel een

---

⁴ Andere activiteiten zijn de deelneming aan AC-bijeenkomsten georganiseerd door de SRA en de Landelijke Werkgroep Rechtshulp aan Vluchtelingen van Vluchtelingenwerk.

andere maatregel treffen indien uit concrete feiten of omstandigheden is gebleken van enig handelen of nalaten in strijd met een zorgvuldige en doelmatige rechtsbijstandverlening in asiel- en vluchtelingen zaken. Deze maatregelen kunnen gepaard gaan met melding aan de Deken. Het advies daartoe wordt aan de raad uitgebracht door de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers.

Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers

De commissie adviseert, hetzij naar aanleiding van een klacht, hetzij op eigen initiatief, de Raad over maatregelen te nemen tegen advocaten. In een afzonderlijk reglement worden de werkzaamheden van en de behandeling van klachten door de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers geregeld. De ingeschreven jurist verplicht zich te onderwerpen aan het genoemde reglement.

DEELNAME JURISTEN IN LOONDIENST AAN DE SPREEKURVOORZIENING IN HET AC

De raden voor rechtsbijstand hebben besloten dat aan juristen in loondienst, die willen deelnemen aan de spreekuurvoorziening in het aanmeldcentrum, vanwege het belang en de zwaarte van de uit te voeren werkzaamheden, de volgende aanvullende voorwaarden moeten worden gesteld:

- a. de rechtsbijstandverlener dient minimaal één jaar geleden tot de verlening van rechtsbijstand op het terrein van het asiel- en vluchtelingenrecht te zijn toegelaten, waarvan tenminste een half jaar onvoorwaardelijk;
- b. de rechtsbijstandverlener dient een schriftelijke verklaring te overleggen van een op het AC-rooster toegelaten rechtsbijstandverlener. Deze toegelaten rechtsbijstandverlener verklaart bereid te zijn de nieuwe rechtsbijstandverlener gedurende drie maanden te begeleiden;
- c. de bereidheid om aan intercollegiale toetsing deel te nemen;
- d. de toelating geschiedt in eerste instantie voorwaardelijk voor de duur van één jaar. Na afloop van de periode van voorwaardelijke toelating gaat de raad uitsluitend tot definitieve inschrijving over indien de rechtsbijstandverlener een verklaring van zijn mentor heeft overgelegd. In deze verklaring wordt verslag gedaan van de wijze waarop de begeleiding is gegeven en van de bevindingen van de mentor ter zake.

Toelating dient te geschieden via een gemotiveerd verzoek daartoe via het secretariaat van de Commissie Rechtsbijstand Asielzoekers.

JAARPLAN RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND ARNHEM 2006

BIJLAGE 3

LIJST MET GEHANTEERDE AFKORTINGEN

AC	Aanmeldcentrum voor asielzoekers
ADR	Alternative Dispute Resolution
Amvb	Algemene maatregel van bestuur
Bvr	Besluiten vergoedingen rechtsbijstand
CRA	Commissie Rechtsbijstand Asiel
DTR	Directie Toegang Rechtsbestel
Fte	Full-time equivalent
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GIO	Gemeenschappelijke ICT Organisatie
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IND	Immigratie – en naturalisatiedienst
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteit
JL	Juridisch Loket
NMI	Stichting Nederlands Mediation Instituut
OSR	Opleiding Sociaal Recht
PITO	Project Implementatie Toezicht
PR	Public Relations
RMO	Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling
SKiR	Stichting
SLA	Service Level Agreement
SRA	Stichting Rechtsbijstand Asiel
SSR	Studiecentrum Rechtspleging
TVCN	Tolken en Vertaal Centrum Nederland
VFAS	Vereniging van advocaten die gespecialiseerd zijn in het personen- en familierecht
VIV	Verklaring omtrent inkomen en vermogen
VIV ^{alt}	Alternatief voor de verklaring omtrent inkomen en vermogen
VNIS	Vervolg nieuw informatiesysteem
VWN	VluchtelingenWerk Nederland
Wrb	Wet op de rechtsbijstand
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
ZBO	Zelfstandig Bestuursorgaan